De familie Kregels

Jan Roeland

bron
Jan Roeland, *De familie Kregels*. J.-H. Dehou, Brussel 1877

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/roel019fami01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

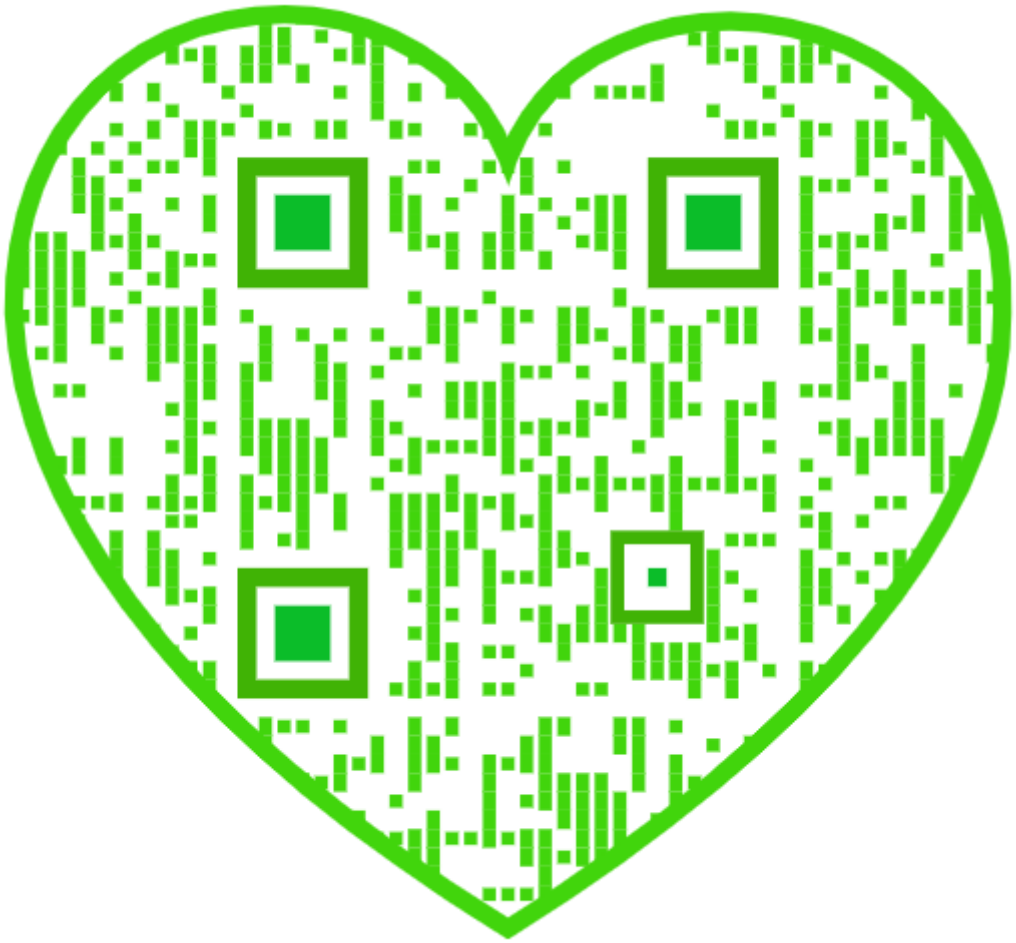

Personen

JAN KREGELS, kruidenier.
ADOLF KREGELS, zijn broeder, zeekapitein.
ERNEST DECORT, groothandelaar.
TIST, knecht bij Jan.
MINA, dochter van Jan.
ADELA, dochter van Adolf.

De handeling heeft plaats te Antwerpen, ten huidigen dage.

De familie Kregels
Tooneelspel.

Eerste Bedrijf

Het tooneel verbeeldt eene kamer, half salon en half bureel, ten huize van Jan Kregels. - Eene ronde tafel en stoelen, rechts van den aanschouwer; staande uurwerk en bloemvazen op de schouw. - Links een lessenaar, waarop schrijfgerief. - Deuren in het midden en op beide zijden.

Eerste Tooneel.

JAN KEGELS, TIST.
(Jan Kregels zit bij de tafel met eene schrijflei in de hand; hij maakt daarop aanteekeningen. - Tist zit naast hem metde twee handen geld bedekkende, dat voor hem op de tafel ligt.)

JAN,

aanteekenende.

Zeventien frank, dertig centiemen.

(Sprekende.)

Is dat alles?

TIST.

Hebt gij de negen frank opgenomen van Dierickx?

JAN.

De negen frank van Dierickx?... neen... Ha! ja toch, die staan hier.

TIST.

Dan is het alles.

JAN.

Gij zijt zeker dat gij niets vergeten hebt?

TIST.

Ja. Tel nu maar samen.

JAN,

tellende.

Drie en acht is elf, en vier is vijftien....

(Hij telt in stilte voort, terwijl Tist zijn geld overziet dat op de tafel ligt.)

Laat zien hoeveel gij liggen hebt.

TIST.
Zeg eerst hoeveel gij hebben moet.

JAN.
Acht en vijftig frank, twee en veertig centiemen.

TIST.
Ziedaar. De rekening is juist.

JAN,

het geld tellende.

Tien, twintig, dertig, veertig, vijftig, acht en vijftig en tien, twintig, dertig, veertig, twee en veertig. Het is er, Tist.

TIST.
Geen centiemken te veel of te weinig.

JAN,

het geld opstrijkende en in eene lijnwaden beurs bergende.

Zoo moet het ook zijn, jongen. Vooral geen centiemken te weinig.

(Opstaande en de lei in den lessenaar plaatsende.)

Dat is werk voor Mina.

TIST,

insgelijks opstaande.

Gij moogt gelooven, baas, dat ik moede geloopen ben.

JAN.
Ja, dat geloof ik gaarne, Tist. Wat wilt gij, jongen, zonder moeite kwamen wij er niet.

TIST.
O! ik beklaag mij niet, baas; ik ben zoo te vreden als gij, wanneer ik met geld naar huis kom.

JAN.
Gij zijt een goede gast, Tist; ik ben over u ten uiterste te vreden. Hoeveel jaar woont gij nu al bij mij?

TIST.
't Gaat op zijn twaalfste, baas.

JAN.
Waar toch de tijd henen vliegt! Doe maar altijd voort uw best, jongen.

(Vertrouwelijk.)

Met Nieuwjaar zal ik u een mooi geschenk koopen.

TIST.
't Is nu de twaalfde maal dat ik dat deuntje hoor.

JAN.
Loop nooit te gauw, jongen, loop nooit te gauw. De zaken beginnen nu al stillekens goed te gaan. Alles zal op zijnen tijd komen. Gij zult over mij niet te klagen hebben.

TIST.
Noch gij over mij, baas.

JAN.
Weet gij nog, Tist, hoe ik begonnen ben? Met een kruideniers-winkelken, waarin voor geene vijftig frank koopwaren stak, met oude schalen en gewichten!

TIST.
En met eenen toog die half door de muizen was doorgewroet!

JAN.
Mijne vrouw zaliger had het durven wagen dat antiek winkelken over te nemen en met cent bij cent te sparen, kwamen wij vooruit.

TIST.
En ook wel een weinig met op de maat en het gewicht te moffelen. Herinnert gij u nog, baas, hoe fijn gij dat kendet om uwen vinger tusschen de weegschaal te draaien?

JAN.
Zwijg daarover, Tist. Dat zijn dingen die men vergeten moet.

TIST.
En om een karton op den bodem der maat te leggen?

JAN.
Laat dit alles dood en begraven. De klanten waren toch voldaan en ze kwamen terug. Nu geeft mijn handel mij een behoorlijk bestaan.

TIST.
Ik ben wel zeker dat hij u toelaat nu en dan iets ter zijde te leggen.

JAN.
Wat durft gij veronderstellen, lompe jongen!

TIST.
O! voor mij moet gij dat niet verbergen, baas. Ik zie immers wel wat hier gewonnen wordt en hoe... matig wij leven.

JAN.
Gij moest dat nooit berekenen, Tist. Geloof mij, jongen, zoo ik in dit oogenblik, geld in handen had, dat ik er zou weten goed gebruik van te maken; doch, alles wat ik bezit steekt in mijnen handel.

TIST.
't Is mij onverschillig waarin het steekt.

JAN.
Ik wilde, Tist, dat ik over eenige duizende frank beschikken kon. Ik speelde dadelijk in den koffie, daarin zijn goede slagen te doen.

TIST.
In den koffie?

JAN.
Zeker, Tist, doch daaraan mag ik niet denken; daartoe is veel geld noodig, en zoo hoog mag ik niet springen.

TIST.
Dat zal komen, baas, met tijd en stond.

JAN.
Intusschen zullen wij maar voortrollen, zooals wij tot hiertoe gerold hebben. Begeef u nu maar naar uwe bezigheid, jongen.

TIST.

Wil ik nu wat zakken plakken, baas?

JAN.

Het ware beter dat gij eerst nog wat koffie brandet; wij hebben maar weinig voorraad meer.

TIST.

't Is mij eender, ofschoon koffie branden geen licht werk is.

JAN.
Ga, Tist. Daarna kunt gij wat uitrusten... bij het plakken van zakken.

TIST,

ter zijde.

Ik zal van het rusten niet ziek worden!

Tweede Tooneel.

DE VORIGEN, MINA.

MINA.
Zoo. zoo! mijnheer Batist, gij staat hier te praten, gelijk iemand die niets te doen heeft dan van zijne renten te leven.

TIST.
Verschooning, mejuffer Mina, ik heb daar het geld aan den baas gebracht, dat ik heden reeds heb rondgehaald.

MINA.
En daarmede denkt gij misschien uwe taak volbracht!

JAN.
Bekijf den jongen niet, Mina. Hij heeft heden reeds eene felle wandeling in de stad gedaan.

TIST.
En nu ga ik koffie branden.

MINA.
Er ligt een pak waren gereed, dat bij mevrouw Van Damme moet gedragen worden.

TIST.
Dezen namiddag zal ik...

MINA.
Gij zult aanstonds die boodschap doen!

TIST.
Maar, mejuffer, ik kan toch niet alles te gelijk verrichten; koffie branden en over de straat loopen!

JAN.
Ik vind ook...

MINA.
Gij zult vooraf die waren dragen! Heeft men dan aan u niets meer te bevelen?

TIST.
O! word daarom niet boos, mejuffer Mina. Indien de baas het toelaat zal ik wel gaan.

MINA.
De baas laat het toe.

JAN.
Ja, jongen, ga eerst bij mevrouw Van Damme, men mag de klanten niet laten wachten.

MINA.
Zij heeft reeds betaald.

TIST.
Zoo moet ik daar niets ontvangen. Nu, op een loopken draaf ik daar naartoe. Waar ligt het pak?

MINA.
Op den toog in den winkel.

TIST.
Moet ik niets bijzonders zeggen?

MINA.
Maar neen, neen! O Hemel! wat zijt gij traag en dom... Gij kondet reeds terug wezen.

JAN.
Spoed u wat, jongen; daarna kunt gij rusten.

TIST,

zuchtende.

Met koffie te branden!... Zulke rust zal mij goed doen, baas.

(Ter zijde, heengaande.)

Die meid stelt zich wat te veel voor!

(Af.)

Derde Tooneel.

JAN, MINA.

JAN.
Gij zijt waarlijk al te streng voor den armen jongen, Mina. Nooit spreekt gij hem een vriendelijk woord toe.

MINA.
Ik behandel hem zooals men eenen knecht dient te behandelen, terwijl gij, vader, met hem omgaat als met eenen vriend, als met uws gelijken.

JAN.
Het is waar, kind; ik ben den jongen zeer genegen, en durf wel bekennen dat ik hem eerder als een vriend, dan als een knecht beschouw.

MINA.
Dat is niet betamelijk.

JAN.
Hij is bijna twaalf jaar bij mij in dienst; hij heeft mij altijd trouw bijgestaan. Hij ziet niet al te nauw op het eten en houdt zich mel een zeer klein dagloon te vreden.

MINA.
Altijd die kleingeestige berekening! Betaal hem wat beter, en dat hij niet vergete dat hij ons eerbied en gehoorzaamheid verschuldigd is.

JAN.

Gij spreekt er gemakkelijk over, Mina. Het geld wint men te moeilijk om het onbezonnen te verkwisten.

MINA.

O! ik weet wel, vader, wanneer wij aan dit kapittel beginnen, dat wij niet licht gedaan zullen krijgen. Laat het mij u zeggen, vader, uwe spaarzaamheid helt geweldig naar gierigheid over... Op alles tracht gij te bezuinigen, en ik bloos waarlijk wanneer ik u met die oude vest en die vette muts zie loopen!

JAN.

Vette muts! vette muts!... Zij is wel niet splinter nieuw, maar...

MINA.

En ik dan! Bezie mij dat kleed eens; zou men

niet zeggen dat ik het van mijne moeder zaliger geërfd heb!

JAN.

Dit kleed... Wel, gij draagt het nog geen jaar.

MINA.

Luister, vader. Heden maakt het kleed den mensch. Onze zaken gaan ten beste vooruit, en wij zouden wel doen wat meer opschik te maken, vooral ik, die gedurig in den winkel ben, en met het publiek in aanraking kom.

JAN,

ter zijde.

Duivelsche meid; daar hebben wij het alweêr!

MINA.

Wees nu eens edelmoedig, vader, en beloof mij dat ik morgen met u uit koopen ga. Toe, beloof mij dat ik een nieuw kleed zal krijgen.

JAN.

Gij weet wel dat gij van mij al kunt bekomen wat gij wilt.

(Zuchtende.)

Wij zullen naar een kleed uitzien.

MINA.

En naar eene muts en eene vest voor u.

JAN.

Dat heeft geen haast, kind.

MINA.

Ja toch, vader.

(Haren arm om zijnen hals slaande.)

Ik wil het zoo!

JAN.

Bedorven meisje!... Nu, wij zullen morgen zien. Maar daarna laat ge mij gerust.

MINA.

Ik zal u gerust laten, vader.

Vierde Tooneel.

DE VORIGEN, DECORT.

MINA,

ter zijde.

Hemel!... En ik die zoo gemeen gekleed ben!

DECORT.

Mijne groetenissen aan baas Kregels, en aan zijne beminnelijke dochter, mejuffer Mina.

MINA,

groetende.

Mijnheer Decort.

JAN.

Ha! mijnheer Decort, wees welkom. Zet u wat neder.

MINA,

eenen stoel aanbiedende.

Geliet te zitten, mijnheer.

MINA.

Laat u aan mij niet gelegen, mejuffer.

JAN,

den stoel bij hem schuivende.

Zit neêr, mijnheer Decort; gij hebt immers zooveel van zitten als van staan.

Drommels! ge zijt hier in de kerk niet; de stoelen worden hier niet betaald!

DECORT,

zittende.

Ik dank u, baas Kregels.

MINA,

ter zijde.

Vader zal nooit wellevend zijn!

(Luid.)

Vader, ik ga terug in den winkel.

(Groetende.)

Mijnheer Decort...

DECORT,

rechtstaande en groetende.

Mejuffer. Ik wil u niet wederhouden, daar ik weet dat uwe tegenwoordigheid elders noodig is.

MINA,

ter zijde, heengaande.

Ik moet volstrekt wat meer opschik maken!

(Af.)

Vijfde Tooneel.

JAN, DECORT.

JAN,

eenen stoel nemende en zich naast mijnheer Decort plaatsende, die zich heeft nedergezet

. Mag ik weten, mijnheer Decort, welke goede wind u naar hier heeft gedreven?

DECORT.

Ik ga u dat zeggen, baas Kregels. Mijn vader heeft besloten den handel te laten varen.

JAN.

Bah! Een zoo gunstig gekend huis als het zijne!

DECORT.

Ik volg hem, als handelaar, op.

JAN.

Zoo! Dat keert de kaart.

DECORT.

Mijn vader wordt oud en wil de rust genieten welke de fortuin hem toelaat te nemen. Hij vindt dat hij nu lang genoeg gewerkt heeft. 't Is vijf en dertig jaar geleden dat hij zich voor eigen rekening plaatste.

JAN.

Vijf en dertig jaar!

DECORT.

Hij heeft dus geen ongelijk, zich aan de zorgen en de bekommernissen van het handeldrijven te onttrekken.

JAN.

Zooveel te min daar hij veel geld heeft gewonnen en schatrijk zijn moet.

DECORT.

Ik word dus zijn opvolger, baas Kregels, en aangezien gij een onzer oude en goede klanten zijt, heb ik er aan gehouden u dat nieuws zelf en mondelings mede te deelen, in de hoop dat ge mij voortdurend met

uwe bestellingen zult gelieven te vereeren. Ik zal mij beijveren om onze betrekkingen zoo aangenaam te behouden, als zij waren ten tijde mijns vaders.

JAN.

Waarom zou ik u verlaten, mijnheer Decort? 't Is nu al vijftien jaar dat ik mij bij uwen vader voorzie, de zoon zal immers het zelfde vertrouwen verdienen!

DECORT.

Daaraan hoeft gij niet te twijfelen, baas Jan; zelfs ga ik den handel nog wat meer uitbreiden en er artikels bij Voegen, welke vader niet aan te bieden had.

JAN.

Dat is een goed gedacht, mijnheer Decort.

DECORT.

Ik heb, voor het oogenblik, eene partij rijst die ik u zeer voordeelig zou kunnen overlaten.

JAN.

Thans ben ik nog van alles wat voorzien, mijnheer Decort. Maar ik beloof u, binnen de acht dagen, eens te onderzoeken wat ik u zou kunnen bestellen.

DECORT.

Goed zoo. Binnen acht zal ik terugkomen om uwe bevelen te ontvangen.

(Opstaande.)

Tot later dus, mijnheer. Laat ge mij toe uwe bevallige dochter den goeden dag te wenschen?

JAN,

opstaande.

Zeker, zeker! Ga langs den winkel uit, mijnheer Decort; daar zult gij haar aantreffen.

DECORT.

Vaarwel, baas Kregels.

JAN.

Tot wederziens, mijnheer Decort.

(Decort af).

Zesde Tooneel.

JAN,

alleen.

Dat is er weêr een die zich enkel zal te bukken hebben om het goud op te rapen! Het water gaat immers altijd naar de zee. Hij zal nog meer winnen dan zijn vader, want hij zal den handel met den drift der jonkheid voortdrijven, dat kan men van nu af gemakkelijk bemerken. Hij is zeer gemanierd, die jongen, en hij schijnt Mina naar zijnen smaak te vinden. Drommels! 't meisje heeft mij geld genoeg gekost! Vijf jaar in het pensionnaat, alwaar zij het kennen om de schijven uit den zak te kloppen! En dan, wanneer zij hier teruggekeerd was, vond zij alles te gemeen; ik was gedwongen al wat uitgaven te doen, om haar gedurig klagen en knorren niet meer te moeten hooren; zelfs liet ik mij

overhalen een piano te koopen. Gelukkiglijk vond ik eene goede gelegenheid in een sterfhuis. Ik kocht het meubel, maar Mina vond dat het niet meer van mode was en wilde het hier in deze plaats niet laten brengen; zij deed het in de keuken achter den winkel plaatsen, en trommelt daar, alle drie of vier weken, eens met de vingers op, dat het gansche huis er van dreunt! Dan loopen wij weg, Tist en ik, want zoo een gedommel doet ons de koorts krijgen. Mina is echter niet te vreden over mijnen aankoop, maar zij durft het niet opentlijk zeggen, en dat is het voornaamste! Zij zal zich wel ontwennen daarop te kloppen, want de winkel geeft haar werk genoeg. Ha! zij is bij de hand, mijne dochter, en zij schijnt als voor de handelszaken geschapen te zijn. Ook zou mijnheer Decort eene slechtere keuze kunnen doen, en wie weet... Domkop, die ik ben! Een miljonnair zou gaan trouwen met de dochter van Jan den kruidenier!

(Zuchtende.)

De tijden zijn voorbij dat de prinsen op herderinnekens verliefd werden en er meê trouwden!

Zevende Tooneel.

De Vorige, ADOLF, MINA, ADELA.

Jan.

Wel, wel, wie wij daar hebben!

Adolf,

hem de hand reikende.

Broêr Jan! Hoe gaat het hier?

Jan.

Gelijk ge ziet, broêr Dolf. Frisch en gezond.

Adela.

Mijn oom...

Jan,

haar omhelzende.

Sakkerloot! Adela, gij wordt hoe langer hoe schooner.

Adela.

Dat is vleierij, oom!

Mina.

Hebt gij gezien, vader, wat mooie shal nicht aan heeft?

JAN.

Dat ziet er een kostelijk stuk uil, kind!

ADOLF.

Hij komt uit Indië, heeft men mij verzekerd. Op mijne laatste reis heb ik dien gekocht van een' matroos die hem, zoo hij beweerde, van eene schipbreuk gered had.

MINA.
Zoo iets is van mijn' vader niet te krijgen!

JAN.
Ik ga immers op zee niet, gelijk broer Dolf, en tref geene matroozen aan die shals redden van eene schipbreuk!

ADELA.
Nicht, ik heb hier het muziekstuk, waarover wij laatst gesproken hebben. Indien gij wilt...

MINA.
Ja, Adela. Wij zullen het eens overzien op mijn slach van piano.

JAN,

ter zijde.

Slach van piano!

MINA.
Komt gij, Adela?

ADELA.
Gij verzet er u niet tegen, vader?

ADOLF.
Doe zooals gij verkiest, kind. Ik heb juist een paar woorden met oom Jan te spreken.

MINA.
Gij weet waar wij te vinden zijn, oom Adolf.

ADOLF.
Ga, kleine, ga.

(Mina en Adela af.)

Achtste Tooneel.

JAN, ADOLF.

ADOLF.
Ik ben niet kwaad dat de kinderen ons eenige stonden alleen laten.

JAN.
Zegdet gij niet dat gij mij spreken moet?

ADOLF.

Ja, oude maat, ja, ik moet u spreken en wel over gewichtige zaken.

(Hij zet zich.)

JAN,

zich insgelijks zettende.

Laat hooren, broêr.

ADOLF.

Gij weet, Jan, dat ik na de dood mijner vrouw, die nu reeds een jaar bij den Heer is, voorgenomen had het zeemansleven vaarwel te zeggen, en het overige mijns levens met den eenen of anderen handel te slijten.

JAN.

Dat weet ik. Hebt gij eindelijk iets aan de hand gekregen?

ADOLF.

Wat zal ik u zeggen, Jan. Ik stelde het voortdurend, van week tot week en van maand tot maand uit; maar het bleek mij weldra dat het vaste land mij geene voldoende bezigheid kon bezorgen. De zee moet ik hebben, op het water alleen ben ik in mijn schik. Sedert

eenige maanden droom ik van niets anders meer dan van prangen, brassen, geien, praaien...

JAN.
Welke taal spreekt gij nu, broêr?

ADOLF.
't Is waar, dat is latijn voor u, Jan. Welnu, ik denk nog enkel aan het zeevaren; het luie leven walgt mij, ik word gewaar dat ik, oude zeewolf, geene rust kan genieten, zoolang ik het geschommel van een schip niet onder de voeten gevoel. En duizend boegsprieten! ik ga weder aan het varen!

JAN.
Bah! En uwe dochter?

ADOLF.
Mijne dochter neemt haren intrek bij de zuster harer moeder; die vrouw is ziekelijk, het zal haar troost en hulp verschaffen, iemand zooals Adela bij zich te hebben. Ik laat het meisje genoeg geld, om eene maand of zes, zeven deftig te bestaan, en morgen licht ik het anker en zeg ik de haven van Antwerpen een gul ‘tot later!’

JAN.
Morgen reeds!

ADOLF.
Ja, morgen, bij het aanbreken van den dag. Het schip is ten volle geladen, de manschap is voltallig en men wacht slechts mijn bevel: Anker op! om in zee te steken!

JAN.
Dat leven zou mij niet bevallen, Adolf.

ADOLF.
Elk zijne roeping, Jan. Gij leeft gerust tusschen uwe balen koffie, uwe zakken bloem en uwe kisten rozijnen; ik vind enkel vermaak onder zeil en mast en in gezelschap mijner pekbroeken!

JAN.
Dit zijn dus de gewichtige zaken, die ge mij mede te deelen hadt, broêr?

ADOLF.
Neen, Jan. Nu enkel gaat gij vernemen waaraan de boot vast ligt.

JAN.
Ha! Er is nog meer!

ADOLF.
Toen mijne oude Trees leefde, verliet ik onbezorgd het land, wetende dat zij hier in alles wel orde zou houden; doch nu is dat veranderd; mijne dochter laat ik alleen achter en die is nog te jong, te onervaren, zij heeft nog niet genoeg ondervinding om... In een woord, ziehier naar welken wind het zeil gespannen is: Ik bezit zestig duizend frank en die wil ik u in bewaring geven.

JAN.
Gij bezit zestig duizend frank! gij, broêr Dolf!

ADOLF.
Ik heb die, op de dertig jaar dat ik zeevaarder ben, bijeen verzameld. Nu, men weet niet wat er gebeuren kan, broêr. Ik word al stillekens oud, en kon onder weg voor goed van wat drijven; daarbij, de manschap waarmede ik deze reis onderneem, is mij geheel nieuw; zij kon weleens het gezag van den kapitein miskennen... Niet dat ik voor opstand vrees... maar men mag toch geenen staat maken op de gehoorzaamheid van gansch onbekende matroozen. Er is onder den hoop een Spanjaard, wiens blikken mij niet al te geruststellend voorkomen.

JAN.
Dien zou ik niet mede nemen.

ADOLF.
Ik heb hem noodig. Maar ontstel u niet, broêr, ik weet mij genoeg door mijne mannen te doen eerbiedigen en vreezen... Alras zullen zij ondervonden hebben, dat men met de bevelen van kapitein Kregels niet spotten mag. Blinde gehoorzaamheid wordt door mij geëischt, maar daarentegen, behandel ik ook de mannen van goeden wil, vriendelijk en met goedheid. Doch ik moet rekenschap houden van het kleinste gevaar; de ouderdom, de opstand, zonder het onweêr te tellen, konden mij in het rijk der visschen roepen, en daarom mag ik die som, de gansche erfenis mijner dochter, niet bij mij nemen.

JAN.
Is Adela daarvan onderricht?

ADOLF.
Het kind weet daar geen woord van. Waartoe noodig de hersenen der jonkheid met zulke muizennesten te vullen!

JAN.
Dat noemt gij muizennesten, broêr! Ik vind dat wanneer men zestig duizend frank bezit, men zulks wel weten mag; dat kan u niet dan gelukkig maken.

ADOLL.
Zij heeft tijd genoeg om zulks te vernemen. Ik ben immers nog bij het getal der dooden niet! Kwam mij echter een ongeluk over, broêr, gij begrijpt dat die som aan Adela moet overhandigd worden. Dan kan zij haren vader beweenen, omdat hij dood is, en hem zegenen, omdat hij voor hare toekomst gezorgd heeft.

JAN.
Wanneer bezorgt gij mij dat geld?

ADOLF.
Het bevindt zich hier in deze brieventasch.

(Eene brieventasch aan Jan overreikende.)

Wilt gij nazien of de som er ten volle is?

JAN,

bankbriefjes tellende.

Zestig duizend... Ja... ja...

ADOLF.

Wat beven uwe handen, broêr!

JAN.

Ge zegt dat, broêr Dolf!... Nog nooit ben ik bezitter geweest van zulken schat, en de verantwoordelijkheid die ik op mij neem...

ADOLF.

Gij hecht te veel prijs aan het geld, Jan, en hebt ongelijk zulke beuzeling eenen schat te noemen.

JAN.

't Is toch schoon, zooveel bankbriefjes bij elkander te zien!

ADOLF.

Ze zijn zuur gewonnen, Jan.

JAN.

Ik zie geene kans ooit zooveel, met winkel houden, bijeen te krijgen.

ADOLF.

Een bewijs dat het zeevaren geen zoo dom stieltje is.

JAN,

met eenen zucht.

Ik ga u een ontvangstbewijs teekenen.

ADOLF.

Waartoe noodig?... Ik ken uwe eerlijkheid genoeg...

JAN.

Gij vergeet, broêr, dat ik ook niet jong meer ben. Ik ook kon sterven, en dan, ge verstaat. niet waar? Geschrift is altijd geschrift.

ADOLF.

Nu, zooals gij wilt, Jan.

JAN,

naar den lessenaar gaande.

Het zal spoedig gedaan zijn.

(Hij schrijft.)

ADOLF,

opstaande.

Nu ben ik gerust. De toekomst mijner dochter laat ik in goede handen.

JAN,

schrijvende.

‘De som van zestig duizend frank.’

(Hij schrijft in stilte voort.)

ADOLF.

Ge moet daar geen geheel dagboek van maken, Jan. Honderd boegsprieten! Schrijf enkel: ‘In bewaring ontvangen, zestig duizend frank.’ Dat is al wat het zijn moet.

JAN.

Een oogenblik geduld, broêr.

ADOLF.

Wij zijn immers geene vreemdelingen voor elkander.

JAN,

met het papier in de hand tot zijn' broeder gaande.

Luister, broêr Dolf.

ADOLF.

Ik luister.

Negende Tooneel.

DE VORIGEN, TIST, langs het midden.

(Bij het zien der twee broeders, blijft hij op den achtergrond.)

TIST,

ter zijde.

Wachten wij een oogenblik.

JAN,

lezende.

'Ik, ondergeteekende, verklaar heden ontvangen te hebben van mijn' broeder Adolf Kregels, zeekapitein, de som van *zestig duizend frank*, die ik hem terug zal geven na afloop zijner aanstaande reis, ofwel die ik, moest hij overlijden, aan zijne eenige dochter, Adela, zal behandigen.

Antwerpen, 9 Augustus 1871.

JAN KREGELS.'

ADOLF.

Het is in regel, Jan, alsof een advocaat het geschreven had; maar het is voor mij de helft te lang.

JAN.

Goede rekeningen maken goede vrienden. broêr.

TIST,

ter zijde.

Zestig duizend frank! Die oude zeerat zit warm.

JAN,

zich omkeerende en Tist bemerkende.

Ha! Tist. Wat staat gij daar te doen?

TIST.

Ik wilde u niet storen, baas, terwijl gij met mijnheer Adolf aan het spreken waart. Mag ik nu beginnen met koffie te branden?

JAN.

Wel, voor den drommel! moet gij dat vragen, Tist?

TIST.

't Is maar dat mejuffer Mina dikwijls boodschappen uitvindt, die aanstonds moeten gedaan worden, en wanneer mejuffer Mina iets beveelt...

JAN.

Ga gerust aan het werk, jongen.

TIST.

Ja, baas. Dag mijnheer Adolf.

ADOLF.

Dag, Tist. Hebt gij nog geen lust gekregen een reisje op zee met mij te doen?

TIST.

Ik ben te bang van het water, mijnheer Adolf.

ADOLF.

En op de zee vindt men er te veel! Ha! ha! ha!

TIST,

heengaande.

Ik ga liever koffie branden!

(Ter zijde.)

Zestig duizend frank!

(Af.)

Tiende Tooneel.

DE VORIGEN, zonder TIST.

JAN.

Ik steek de brieventasch hier in mijnen zak, en zal die aanstonds goed in eene lade mijner commode sluiten.

ADOLF.

Zorg nu maar dat ze niet wegloope!

JAN.

Wees gerust, daarop zal ik waken. Maar, Dolf, waarom hebt gij niet bij voorkeur, dit geld in de handen eens bankiers gegeven?

ADOLF.

Ik stel niet veel vertrouwen in die lieden, broêr, en ik zal geruster slapen, nu gij de som in bewaring genomen hebt. Maar daar zijn de kinderen; geen woord meer daarover.

Elfde Tooneel.

DE VORIGEN, MINA, ADELA.

MINA.

Wat verneem ik mijn oom! Gij gaat alweder op reis?

ADOLF.

Ja, kind, alweder op het water.

MINA.
En gij zegdet mij niets daarvan.

ADOLF.
Ik wist wel dat Adela u dat zou medegedeeld hebben.

MINA.
Dat heeft zij ook gedaan, en ik heb haar doen beloven mij dikwijls, zeer dikwijls te komen bezoeken.

ADELA.
Wees gerust, nicht. Nu, in de afwezigheid van vader, zal ik daartoe ruimschoots tijd vinden.

MINA.
Dat zal uwe ledige uren veel verkorten.

ADELA.
Helaas, ja! Ik ben reeds zoozeer aan de tegenwoordigheid mijns vaders gewoon, dat het mij wel pijnigt van hem gescheiden te worden. Doch vader geeft aan mijn smeeken geen gehoor.

ADOLF.

Ta! ta! Meisje, het is beslist, en 't is overigens te laat om daarop terug te komen, het schip wacht mij. Kom, nicht, een hartelijke kus tot afscheid.

(Hij omhelst haar en vaagt met de hand een' traan uit zijn oog.)

Honderd boegsprieten! Zoudt gij gelooven dat de oude zeerob vochtige oogen krijgt!... Dat is wel de eerste maal! Broêr, Jan, vaarwel.

(Hij reikt hem de hand.)

MINA,

Adela omhelzende.

Ik zal u verwachten, nicht.

JAN,

de hand zijns broeders drukkende.

Tot wederziens, broêr Dolf!

Tweede Bedrijf.

Zelfde salon als in het vorig bedrijf, doch rijker versierd. De lessenaar is vervangen door eene nieuw modische piano. Andere tafel en rijkere stoelen. Nieuw garnituur op de schouw.

Eerste Tooneel.

JAN,

alleen, gekleed met eenen frak, vloeren ondervest, enz. Bij het optreden spreekt hij tusschen de schermen.

Ja, ja, draag dat alles naar boven op het zijkamertje,

(Naar voren komende.)

en laat mij, om de liefde Gods, gerust! Ik weet niet meer waar mijn hoofd staat. Eene vrouw, en vooral een jong meisje, in uw huis ontvangen. dat is waarlijk geen klein spel! Wat heeft zij pakken, kisten, hoeddoozen! Ge zoudt met al hare vodden een geheel weezenhuis kleeden. Broêr Adolf zag er niet nauw op, om zijne dochter van opschik te voorzien!... Die naam klinkt mij nu vervaarlijk in het oor... 't Is maar dat

ik zijn geld... Bah! Denken wij daar niet aan! Het is beter in mijne handen, dan in de hare... en aangezien zij daarvan toch het bestaan niet kent, zal zij er geene hoofdpijn van hebben... De wereld is toch zoo; wanneer men gelegenheid vindt om zich te verrijken, mag men die niet

laten ontsnappen! Later, ja later, zullen wij zien; thans zijn wij op den goeden weg; ik heb mijnen winkel gesloten en, met de fortuin mijns broeders, gevoegd bij mijne spaaroortjes, ben ik op eens groothandelaar geworden. Groothandelaar! Dat is te zeggen dat ik de fortuin bij de beenen heb, en de toekomst mijner Mina verzeker.

Tweede Tooneel.

De Vorige, DECORT.

Decort.
Welnu, mijnheer Kregels, gaat gij mede naar de beurs?

Jan.
Ha! mijnheer Decort. Heden zal ik u moeten laten alleen gaan, vriend. Men zet mijn huis het onderste boven!

Decort.
Inderdaad, ik heb daareven een bijzonder geloop en gewemel aan de deur bemerkt, wat is hier gaande?

Jan.
We krijgen eene nieuwe inwoonster.

Decort.
Gij gaat toch niet uitverhuren, mijnheer Kregels?

Jan.
Daaraan heb ik nooit gedacht. Doch ik had een' broeder; die is, nu vijf maanden geleden, op reis gegaan ergens naar Amerika, en twee maanden nadien, vernamen wij door de nieuwsbladen de volgende treurige tijding: ‘Het schip *de Ñeptunus*, is met man en muis vergaan.’

Decort.
Dat was een akelig nieuws, vriend. Uw broeder was dus zeevaarder?

Jan.
Hij was kapitein van genoemd koopvaardijschip, mijnheer Decort, en had reeds een jaar aan het reizen vaarwel gezegd, toen op eens de lust naar het water hem weder aantastte, en kost wat kost, hij moest nogmaals weg; hij vertrok inderdaad, en gelijk gij hoort, zijne laatste reis is hem noodlottig geweest.

Decort.
't Is jammer dat hij die ondernomen heeft.

Jan.
Dat zegt iedereen, die zijn rampzalig einde verneemt; doch wat wil men daaraan doen, het schijnt dat

een oude zeevaarder enkel op de zee leven kan, en dat hij liefst daar den adem uitblaast.

DECORT.

En uwe nieuwe bewoonster?

JAN.

Ha! Die is de dochter mijns broeders. Het meisje bevond zich van alles ontbloot, geheel alleen en weêrloos op de wereld. Zij had eene lante, bij welke zij inwoonde, die vrouw stierf, na al de middelen, waarover het meisje beschikken kon, door hare ziekte te hebben opgedaan... Wat bleef er mij te doen?... Ik kon het kind mijns broeders niet aan de ellende overlaten; ik raadpleegde Mina, die een zeer goed hart heeft. en zij stelde mij voor hare nicht, als gezelschapsjuffer bij zich te nemen.

DECORT,

hem de hand drukkende.

Dat is braaf gehandeld, mijnheer Kregels!

JAN.

Men moet al iets doen voor zijne familie, mijnheer Decort.

DECORT.

Maar ik vind het wonder dat uw broeder niets aan zijne dochter heeft nagelaten.

JAN,

eenigzins verlegen.

Dat zeg ik ook, vriend, dat zeg ik dikwijls... Misschien heeft hij wat hij bezat bij zich gehouden, men vindt zulke onvoorzichtige lieden. Daarbij, hij verkwistte nog al iets... zoo is immers al dat zeevolk.

DECORT.

Ik heb er eenen gekend, vriend Kregels, die ofschoon mild voor zijn huisgezin, toch niet te kwistig met zijn geld omsprong; die scheen te zorgen voor den ouden dag.

JAN.

Een zeevaarder?

DECORT.

Insgelijks een kapitein. Ik was nog een kind en wij woonden in dezelfde straat. Hij ook had eene dochter, een meisje van een twaalftal jaren. Mijne zuster, van omtrent denzelfden ouderdom, was nauw met dit kind bevriend. Zij speelden samen en menigmaal nam ik deel aan hare vermaken.

(Zuchtende.)

Ik werd op dien tijd naar de kostschool gezonden, en nooit zag ik, sedert dien, het meisje weder; mijne zuster had haar ook uit het oog verloren; wij hadden nooit haren

naam gevraagd en waren gewoon haar, onder ons, eenvoudig de dochter van den kapitein te noemen. Welnu, mijnheer Kregels,

dat is tien jaar geleden, en nog geene enkele week heb ik over gebracht, zonder aan het openhartige, engelachtige wezen van het zeemanskind te denken.

JAN.

Ha! ha! Vriend Decort, dat is wat lang iemand in het geheugen houden.

DECORT.

O! 't is dat zij zoo goed en schoon was! 't Is dat haar blik zoo diep in mijn kinderhart was gedrongen, dat ik een gedeelte van mij zelven verloren dacht, toen ik haar niet meer vond.

JAN.

Gelukkig dat mijne dochter u niet hoort.

DECORT.

Zij zou ongelijk hebben mij zulke zoete herinnering euvel aan te rekenen, mijnheer Kregels.

JAN.

Ge zegt dat, mijnheer Decort. Mina zou niet willen dat het hart van haren toekomende in twee verdeeld ware!

DECORT.

Toekomende is immers het woord niet, vriend Kregels. Ik heb u de toelating gevraagd uwe dochter wat nader te leeren kennen...

JAN.

Dat verstaan wij, vriend, dat verstaan wij! Het is toch niet om van haar te leeren kousen breien, dat gij haar nader kennen wilt.

DECORT.

Bevalt ze mij, dan zal ik zoo stout zijn u hare hand te vragen; doch tot dan toe, acht ik mij niet verbonden.

JAN.

Ta! ta! ta! Wilt gij wedden dat wij binnen drie maanden de bruiloft vieren?

DECORT.

Ik wensch niets beters, mijnheer.

JAN.

En dan zult gij eens zien hoe de beenen van Jan Kregels, nog flink kunnen meê doen; ik wil dien dag op uwe gezondheid dansen, tot dat de zolen van mijne schoenen vallen!... Ha! ik wil dat er muziek besproken worde, veel muziek, zooveel als op het bal van het fransch theater!

DECORT,

glimlachende.

Om u te voldoen zullen wij daarvoor zorgen.

(Zijn uurwerk beziende.)

Het is meer dan tijd dat ik naar de beurs ga.

JAN.

Wilt gij niet eerst Mina goeden dag zeggen?

DECORT.

Ik moet weg, vriend; doch zoodra ik met mijne zaken gedaan heb, kom ik terug.

JAN.

Gij hebt gelijk, de zaken mag men niet verwaarloozen. Tot later.

DECORT,

hem de hand biedende.

Tot later.
(*Af.*)

Derde Tooneel.

JAN,

alleen.

Wat heeft hij nog noodig zoo zeer aan die jonge pimpelmees te denken? Men zou verduiveld zeggen dat hij er nog op verliefd is! Ha! maar dat zou mijne rekening niet maken, en nog minder die van mijne dochter; het meisje heeft vast in den zin dat mijnheer Decort haar echtgenoot worden zal, en moest dat mislukken, zij zou van spijt eene ziekte doen... Gelukkig is de pimpelmees verdwenen, en ben ik hier om op den jongen te letten. Ik vergezel hem dikwijls genoeg naar de beurs, want nu ben ik een man van aanzien geworden.... ofschoon ik nog fel gespannen ben in dien frak... Doch dat is de dracht van mijnen stand... Het winkeliertje is verdwenen, baas Jan bestaat niet meer; hij heeft plaats gemaakt voor den groothandelaar, mijnheer Kregels.

Vierde Tooneel.

DE VORIGE, TIST.

TIST.

Baas... ik wil zeggen mijnheer, de koffers zijn boven.

JAN,

op min vertrouwelijken toon dan in het eerste bedrijf.

't Is wel, Batist...

TIST,

lachende.

Bat... Ha! ha! ha!

JAN.

Waarom lacht gij nu?

TIST.

Wel... Batist!... Ik heb mij van jongs af nooit hooren noemen dan Tist... en dat klinkt nu zoo zonderling!...

JAN.

Mijne dochter heeft mij te recht doen opmerken, dat het niet betamelijk is, u zoo gemeenzaam Tist te noemen; van heden af heet gij Batist.

TIST.
Mejuffer Mina heeft, sedert gij handelaaar in het groot geworden zijt, al veel uitgevonden, haas.... mijnheer...

JAN.
Gij moet u gewoon maken. Batist, dat woord ‘baas’ achterwege te laten.

TIST.
Zeer wel, baas... Sakkerloot!... mijnheer.

JAN.
Wij zijn nu hooger geklommen en wij mogen onzen rang geene oneer aandoen. Gij zegt dus dat de koffers op hunne plaats gebracht zijn?

TIST.
Alles is in het zijkamertje geplaatst. Wat gaat die juffer Adela hier komen doen, b.... mijnheer?

JAN.
Gij zijt nieuwsgierig. Batist. Maar ik wil u dat wel zeggen: Mejuffer Adela wordt de gezelschapsjuffer van Mina.

TIST.
Zoo!... Maar eene gezelschapsjuffer, dat is toch slechts eene bediende...

JAN.
Ja, dat is eene bediende.

TIST.
Hewel, ik vind ik, dat mejuffer Adela groot ongelijk heeft zulken staat te aanvaarden.

JAN.
Ha! ge vindt gij...

TIST.
Wel zeker, wanneer men zestig duizend frank bezit...

JAN,

verrast.

Wat zegt gij!...

TIST.
Ik heb u immers de verklaring hooren aflezen, waarbij gij bekendet die som van uwen broeder in bewaring ontvangen te hebben.

JAN.
Gij hebt dat gehoord, gij?

TIST.

Ge weet wel dat ik achter u stond, toen gij er aan mijnheer Adolf lezing van gaaft.

JAN.

Ha! gij hebt dat gehoord!... Gij hebt slecht verstaan, jongen, gansch verkeerd verstaan!

TIST.

Ha! maar dat zult gij mij niet leugenachtig maken!

JAN.

Tist!

TIST.

Baas!

JAN,

ter zijde.

Helsche jongen!... Ik wou hem naar de maan zien varen!

TIST.
Gij beloofdet zelfs de som aan de dochter te behandigen, in geval de vader op zijne reis overlijden zou.

JAN.
Welnu, ja, Tist, dat is werkelijk zoo. Maar ik heb het geld niet afgeleverd, omdat... volgens de bekentenis van mijnen broeder, Adela nog te jong... te onervaren is...

TIST.
Dit gaf u toch het recht niet, naar goeddunken, over hare nalatenschap te beschikken.

JAN.
Ja toch... neen... niet ten volle... Nu, luister. Tist, gij kent mij, en ik heb ongelijk voor u geheimen te bewaren. Toen ik vernam dat mijn broeder, met zijn schip vergaan was, en ik mij in bezit zag van zulke groote som, toen draaide mijn hoofd, Tist, en... Wat zal ik u zeggen... hm! hm!... Ik besloot het geld in mijnen handel te steken, en de zaken in het grool te drijven...

TIST.
In plaats van het aan mejuffer Adela te bestellen!

JAN.
Uw hoofd heeft zeker ook al gedraaid, Tist... Dan weet men niet wat men verricht, hm!... hm!... Het meisje zal niets te kort hebben, daar sta ik borg voor... en later... wanneer ik fortuin zal hebben gemaakt... kan ik haar een bezet doen... dat zal iedereen natuurlijk vinden.

TIST.
Men zal u zelfs edelmoedig noemen, baas.

(Ter zijde.)

Wat schelm, he!

JAN.
Niemand weet iets van de som die mijn broeder heeft achtergelaten... Dus zal men mij niet lastig vallen. Adela denkt zich arm, en zal zich nog gelukkig achten door mij aangetrokken te worden... Overigens, mijn' broeder kon zijn geld met zich hebben genomen, en in dat geval lag het nu in de zee.

TIST.
Dat is juist geredeneerd, baas.

JAN.
Niet waar, Tist? Doch gij verstaat dat ge mij genoegen zult doen, over die zaak aan niemand te spreken... Men zou u waarschijnlijk toch niet gelooven... Ik zou uw gezegde loochenen en gij begrijpt...

TIST,

ter zijde.

Wat schelm! Wat schelm!

JAN.

Ge zoudt op den hoop loe nog kunnen gestraft worden, omdat ge mij valschelijk beticht hebt, Tist, en dat zou ik u niet wenschen.

TIST.
O! ik ken uwe goede inborst, mijnheer... baas... mijnheer...

JAN.
Wanneer wij zoo onder vier oogen zijn, jongen. moogt ge mij wel baas noemen... Maar in tegenwoordigheid van derden...

TIST.
't Zal toch moeilijk gaan, baas.

Vijfde Tooneel.

DE VORIGEN, MINA, opgeschikt, ADELA, in rouwkleederen.

JAN.
Ha! ha! daar is nicht. Is nu alles hier, meisje?

ADELA.
Het laatste brengen wij zoo even, oom.

MINA.
En mijnheer Batist hoort dat, en blijft daar maar onbeweeglijk staan.

JAN.
Mina... ik had hem noodig...

MINA.
Hebt gij het gehoord, mijnheer Batist? Er zijn nog eene menigte pakken naar boven te dragen.

TIST.
Goed, mejuffer Mina, zeer wel, mejuffer Mina, ik vlieg, mejuffer Mina.

MINA,

ter zijde.

Onbeschofte!

ADELA,

tot Tist.

Er zijn eenige voorwerpen bij die breekbaar zijn, mijn vriend, mag ik u verzoeken te zorgen dat er niets geschonden worde.

TIST.

Wees gerust, mejuffer, ik verantwoord er voor, en wanneer ik u in iets kan aangenaam zijn, hoeft gij maar te spreken.

ADELA.

Ik dank u.

TIST,

ter zijde.

Dat is iets anders dan die fiere feeks! Maar wat schelm! wat schelm!

(Af.)

Zesde Tooneel.

JAN, MINA, ADELA.

MINA.

Wat schijnt gij nog altijd mistroostig, Adela.... Voortaan zal ik u Adela noemen.

ADELA.

Zeer wel, nicht.

MINA.

Gij, van uwen kant, noemt mij mejuffer Mina; dat hoor ik liever, en voor u is dat toch onverschillig, niet waar?

ADELA,

met verkropte droefheid.

Volkomen... mejuffer Mina.

(Zij weent.)

MINA.

Kom, kom, Adela, troost u; thans hebt gij al genoeg gezucht en geweend; uw vader is dood, het is uwe plicht voortaan aan u zelve te denken.

JAN.

Drommels! meisje, men leeft met de dooden niet, en wat gedaan is, is gedaan. Gij moest gelukkig zijn; er blijft u immers een oom en eene nicht, en die zullen, hun leven lang, voor u zorgen.

ADELA.

Gij zijt goed, oom, en gij ook, nicht, ik zal u wel dankbaar zijn voor uwe... weldaad. Doch bij het veranderen van stand, kan ik die eenige tranen, ter nagedachtenis van mijnen goeden vader en van mijne ongelukkige tante, niet wederhouden.

JAN.

Ween dan maar uit, kind, dat verlicht het hart.

(Tot Mina.)

Wij zullen haar alleen laten.

MINA.

Wilt gij hier wat uitrusten, Adela, terwijl ik met vader een oogslag ga werpen in de kamer die men voor u bereidt?

ADELA.

Zooals gij begeert... mejuffer Mina.

MINA.

En dezen namiddag zullen wij een overzicht maken van alles wat ik nieuw heb aangekocht. Gij hebt nog mijne nieuwe piano niet bespeeld, Adela. Zet u daar eenige oogenblikken bij, dat zal u vermaken... Ha! kent gij reeds mijn toekomenden echtgenoot?

ADELA.

Neen.

MINA.

Ik zal hem u heden voorstellen. Het is een rijk koopman der stad, en een zeer knappe jongen.

JAN.

Een zeer knappe jongen, dat moogt gij zeggen. Hij gaat met mij naar de beurs en wij doen meestal aankoopen te samen...

MINA.

Kom vader. Verveel u niet, Adela.

Zevende Tooneel.

ADELA,

alleen.

Ben ik genoeg vernederd, o God! Doet men mij genoeg mijne armoede gevoelen!

(Zij laat zich op eenen stoel nedervallen.)

Mejuffer Mina!... Men moet immers kunnen hooren welke afstand tusschen ons bestaat; het woord Nicht ware al te vertrouwelijk, en zou kunnen doen veronderstellen dat ik haars gelijke ben; terwijl ik mij slechts als eene ondergeschikte, als eene dienstmeid, mag voordoen!...

(Haar hoofd met beide handen bedekkende.)

Ik ben wel ongelukkig! O! vader, gij zoudt de dochter uws broeders aldus niet behandeld hebben; uwe armen en uwe deur zoudt gij haar geopend hebben, om haar als uw eigen kind te beschouwen, en zij... O! Zij hebben geen hart, zij kennen geen medelijden! Zij halen mij aan, niet omdat ik thans eene arme wees ben, maar enkel om hunnen welstand, om hunne pracht beter te doen uitschijnen. Mejuffer Mina heeft nu eene gezelschapsjuffer, die zij gebieden en doen gehoorzamen kan. Zij zal haar een maandgeld betalen, hare afgedragen kleederen schenken, en de bediende zal zich wel gelukkig mogen achten over zooveel goedheid! Met welke zelfvoldoening somt zij mij al de aankoopen op, die zij reeds gedaan heeft; zij schijnt gestoord te zijn, wanneer ik treurig wordt, en lang zal het niet meer duren of zij zal mij gebieden niet meer te weenen, en mijne smart te vergeten! O! Heer! roep mij toch spoedig, o! wel spoedig, aan de zijde mijner ouders!

Achtste Tooneel.

DE VORIGE, TIST.

TIST,

verstoord binnentredende.

Dat kan, dat mag zoo niet blijven duren!... Die feeks, die helsche feeks!

ADELA.

Gij schijnt ontevreden, mijn vriend.

TIST.

Ha! mejuffer, verschoon mij... ik had u niet gezien.

ADELA.
Waarom zijt gij verstoord?

TIST.
Ik zal het u maar zeggen, mejuffer. Sedert de

dochter van mijnen baas, die nu mijnheer heet, uit de kostschool gekomen is, kan ik hier niets goeds meer doen; in alles ben ik te traag en te onhandig. Daar even nog, voor het plaatsen uwer voorwerpen heb ik meer grove woorden van haar ontvangen, dan ik er in mijn geheel leven heb moeten hooren!

ADELA.

Het spijt mij dat ik u die onaangenaamheid veroorzaak.

TIST.

Gij, mejuffer! O! zeg dat niet; gij zijt goed en beleefd jegens iedereen, en ik beklaag u waarlijk onder de grillen te moeten staan van die hoovaardige kruideniersdochter... Maar de Hemel is rechtvaardig, mejuffer, ja, hij is rechtvaardig, en ge zult zien... vroeg of laat... ik mag niet spreken, maar ge zult zien!

ADELA.

Kom, kom, bedaar mijn vriend... zij is immers onze meesteres!

TIST.

Dat zal niet duren, zeg ik! Ik at liever mijne vingers op, dan haar te blijven dienen! Ik ben zoolang bij den baas in dienst en altijd, altijd heb ik met hem goed overeengekomen, hij behandelde mij als een mensch, ofschoon hij mij weinig betaalde en niet te veel te eten gaf... maar ik was te vreden, omdat ik naar het afgedane werk, een vriendelijk woord ontving. Nu moet ik dubbel werken, ik moet den baas mijnheer noemen, en hij noemt mij Batist in plaats van Tist. Fn bij dit alles word ik gedurig beknord en overschreeuwd! Dat zal niet duren! Dat kan niet duren!

ADELA,

ter zijde.

Arme jongen!

TIST.

En het ergste van al, de baas ziet alleen door hare oogen, en alles wat zij hier doet is voor het best.

ADELA.

Tracht verduldig te zijn, vriend, en laat u niet ontmoedigen door eenige in drift uitgesproken woorden. Is mijne kamer nu geheel klaar?

TIST.

Ja, mejuffer; gij kunt er uwen intrek nemen... zoo mejuffer Mina er niets tegen weet in te brengen.

ADELA.

Ik ga zien hoe de zaak staat.

(Af.)

Negende Tooneel.

TIST,

alleen.

Ongelukkig meisje, hoe beklaag ik u! En zeggen dat ik niet spreken mag, dat ik geene getuigenis van mijne beschuldiging kan inbrengen! Zie, dat geheim brandt mij de tong, en vroeg of laat moet ik het toch aan den dag brengen, al zag ik het gevang voor oogen! De baas heeft al mijne achting, al mijne genegenheid verloren, sedert ik weet dat hij zoo een slecht mensch is, die van de dochter zijns broeders eene dienstmeid maakt, terwijl hij met haar geld zich verrijkt en zijne dochter eene goede partij bezorgt! Maar de Hemel is rechtvaardig, en wij zullen zien... Ja, wij zullen zien!... In afwachting, noem ik hem niet meer ‘mijnheer’ maar eenvoudig ‘baas’ zooals vroeger!

Tiende Tooneel.

TIST, DECORT.

DECORT.

Waar is uw meester, Tist?

TIST.

Ha! mijnheer Decort. De baas is nog bezig met de instelling zijner nicht.

DECORT.

De gezelschapsjuffer...

TIST,

met nadruk.

Ja, de gezelschapsjuffer.

DECORT.

Wilt gij hem verwittigen dat ik hier ben?

TIST.

Zeer gaarne, mijnheer Decort.

(Wil heengaan, doch komt terug.)

Gij gelooft ook dat de Hemel rechtvaardig is, niet waar, mijnheer Decort?

DECORT,

glimlachende.

Ik twijfel er niet aan, Tist.

TIST.

Hewel, dan zullen wij in ons leven nog aardige voorvallen zien, mijnheer Decort... Wij zullen zien!...

(Af.)

Elfde Tooneel.

DECORT,

alleen.

Wat scheelt dien jongen? Hij schijnt gansch ontsteld. Zou Mina hem alweder ruw behandeld hebben? Het ware de eerste maal niet, en eens toch zal hij het moede worden. Zij heeft geene goede inborst, de

dochter van Kregels, en ik weet niet of ik niet beter zou doen, ten spoedigste met haar af te breken, in plaats van haar te laten hopen dat zij mijne vrouw worden zal. Kregels ook is al te gemeen, en ik zou ongelijk hebben zulke familie voor de mijne te nemen. Mijn vader, wel is waar, laat mij volle vrijheid, en verlangt zelfs dat ik trouwe. Mina is eene goede handelaarster, en zou mijne zaken ten beste verzorgen; dat ook heeft zijne waarde, en toch kan ik er niet toe besluiten hare hand te vragen. Eene inwendige stem heeft mij tot hiertoe wederhouden, en spreekt nog altijd krachtig tot mij, om mij van dergelijk besluit af te houden. Wat staat er mij te doen?

Twaalfde tooneel.

De Vorige, JAN.

Jan.
Reeds terug, vriend Decort?

Decort.
Ja, ik heb geene zaken gedaan.

Jan.
Dan beklaag ik het niet te huis gebleven te zijn. Hebt gij Mina reeds gezien?

Decort.
Neen. Zij zal denkelijk te veel bezigheden hebben, met het huisvesten harer nicht. Ik zal eene andere maal...

Jan.
Wilt gij zwijgen! Vergeet niet dat wij voor onze nicht geene plichtplegingen hoeven te maken; dat zij, alles wel ingezien, maar eene dienstbode is, en dat wij ons met haar bezig houden, wanneer wij niets anders te doen hebben.

Decort.
Ha! Daar dacht ik inderdaad niet aan!

Jan.
Mina zou niet te vreden zijn, moest zij vernemen dat ik u heb laten vertrekken, zonder haar van uwe komst bericht te geven. Ik ga haar roepen.

Decort.
Daar is zij juist.

Dertiende Tooneel.

De Vorigen, MINA.

MINA.

Mijnheer Decort. Ik ben verheugd u te zien. Uwe bezoeken worden thans zeldzaam.

DECORT.
Vindt gij dat, mejuffer? Ik ben gisteren nog hier geweest.

MINA.
Om dadelijk te vertrekken.

DECORT.
Ik heb het tegenwoordig zoo druk met den handel...

MINA.
Zoo druk dat gij uwe vrienden verwaarloost....

DECORT.
Toch niet, mejuffer. Zoodra ik slechts een oogenblik beschikbaar vind, wijd ik dit aan u.

JAN.
Ik moet bekennen dat wij deze week nog al veel gekocht hebben, en ook nog al wat hebben geleverd. Ik, voor mij, heb aanzienlijke koopen koffie toegeslagen.

DECORT.
Er is eene lichte daling op die waar.

JAN.
Hemel! wat zegt gij?

DECORT.
Verontrust u niet, vriend. De prijs moet binnen eenige dagen, onvermijdelijk klimmen.

JAN.
Ha! Dat stelt mij eenigszins gerust... Moest de daling voortduren.

DECORT.
Dal zal veranderen.

MINA.
Mijnheer Decort koopt noch levert des avonds.

DECORT.
Neen, maar mijne avonden besteed ik aan het nazien mijner geschriften, en het verzenden van eenige persoonlijke brieven.

JAN.
Ik laat mijne dochter daarmede begaan, en zij kwijt er zich ten beste van... Wanneer zij eens trouwt, zal ik een groot verlies ondergaan.

MINA.
Vader. zoover is het nog niet.

JAN.
Maar het kan zoover komen, kind. Niet waar, vriend Decort?

DECORT.
Inderdaad, het kan zoover komen...

MINA,

glimlachende.

Mijnheer Decort is immers niet haastig!

DECORT.
Ik heb de gewoonte slechts na rijpe overweging, tot gewichtige zaken te besluiten. En vooraleer tot een huwelijk over te gaan, vind ik dat men elkander nooit genoeg kan kennen. Is dat insgelijks uw gevoelen niet, mejuffer Mina?

MINA.
Zeker, zeker, mijnheer. Ik ook zou niet willen

met een' man trouwen, dien ik niet heb leeren kennen en dien ik niet bemin.

JAN.
Maar aangezien gij mijnheer Decort kent en... bemint...

MINA.
Vader!... Gij weet, mijnheer Decort, dat vader gaarne spot.

DECORT.
Ik ken mijnheer Kregels, mejuffer.

JAN.
Dat de kleine cens durve zeggen dat ik de waarheid niet gesproken heb! Wel, alle duivels! Eris daarin geen kwaad gelegen; men is jong en men heeft een hart!

MINA,

van toon veranderende.

Verlangt gij geene kennis te maken met mijne gezelschapsjuffer, mijnheer Decort?

DECORT.
Ik zal later we! gelegenheid hebben haar te zien, mejuffer...

(Zijn uurwerk beziende.)

Voor het oogenblik...

MINA.
Zoudt gij alweder willen vertrekken... Nu laat ik u niet los, mijnheer. Gij moet de juffer zien.

JAN.
Ik ga ze halen.

MINA.
Waartoe zouden de knechts dienen, vader?

(Zij belt.)

Het is een zeer fatsoenlijke meisje.

JAN.
Zij is het hier nog niet gansch gewoon, en denkt nog wat vee! aan haren overleden vader.

DECORT.
Dat is zeer natuurlijk.

Veertiende Tooneel

DE VORIGEN, TIST.

TIST.

Hebt gij gebeld, baas?

MINA.

Alweder dat onfatsoenlijk woord ‘baas!’ Wij hebben u gezegd dat gij u daarvan niet meer bedienen moogt.

TIST.

't Is twaalf jaar dat ik dat bezig, mejuffer, en ik kan er mijne tong niet naar wringen om ‘mijnheer’ te zeggen.

MINA.

Ha! gij kunt niet!

TIST.

Ik kan niet... of zoo gij het verkiest: Ik wil niet.

JAN,

ter zijde.

Duivelsche jongen!

MINA.
Zoo! Gij *wilt* niet? Later op den dag zal ik u te spreken hebben, mijnheer Batist!

TIST.
Wanneer gij wilt, mejuffer Mina.

JAN.
Begint weêr niet te twisten, dat verveelt mij. Ga mejuffer Adela verzoeken hier te komen.

TIST.
Ja, baas!

(Af.)

Vijftiende Tooneel.

DE VORIGEN, zonder TIST.

MINA.
Ik hoop, vader, dat ge mij eindelijk zult toelaten, heden dien onbeleefderik af te danken.

JAN.
Heb toch wat geduld met den armen jongen, kind. Ik ben over hem zeer te vreden; moesten wij hem missen, wij zouden alweêr met nieuw volk moeten sukkelen... Er steekt toch geen erg in.

MINA.
Hoe vindt gij de toegevendheid mijns vaders, mijnheer Decort?

DECORT.
Ik vind, mejuffer, dat men van zijne onderhoorigen eerbied vergen moet, doch ook dat men ze dient redelijk te behandelen.

JAN.
Dat is ook mijn gedacht.

MINA.
En ook het mijne, en het is juist daarom dat ik mij niet langer van dien lomperik, zal laten beleedigen!

Zestiende Tooneel.

DE VORIGEN, ADELA.

ADELA.
Gij liet mij roepen, oom...

JAN.
't Is mejuffer Mina, die...

MINA.
Ha! Kom, Adela, dat ik u aan mijnheer Decort voorstelle.

JAN.
De toekomende mijner dochter.

ADELA,

groetende.

Mijnheer, ik ben gevleid... Ha!...

DECORT.
Adela!... Gij!... Gij!...

ADELA,

bezwijmende.

Ernest!... Ha!...

DECORT,

tot haar snellende.

Zij wordt onpasselijk!

(Hij ondersteunt haar.)

MINA,

ter zijde.

Zij kennen elkander!

JAN,

idem.

Wat spel is dat nu?

ADELA,

met flauwe stem.

't Is niets, mijnheer, eene schielijke ongesteldheid...

DECORT.

Adela!...

MINA,

droog.

Ga terug naar uwe kamer, Adela.

ADELA,

wankelende heengaande.

Ik ga... mejuffer Mina... O! mijn God! mijn God!...

(Af.)

DECORT.

Ik zal haar wederzien! O! ik zal haar wederzien!

Derde Bedrijf.

Het tooneel verbeeldt denzelfden salon als in het vorige bedrijf.

Eerste Tooneel.

JAN, MINA.

(Jan zit op eenen stoel, bij de tafel; Mina staat naast hem.)

JAN.
Ja, kind, ja, dat is een tegenslag; maar wie kon zich aan zoo iets verwachten?

MINA.
O! ik ben razend, zinneloos!

JAN.
Evenwel denk ik niet dat zulks nadeelige gevolgen voor u hebben kan.

MINA.
Gij hebt dan hunne blikken niet gezien, toen zij elkander herkenden?

JAN.
Ik zal u zeggen...

MINA.
Gij hebt dan de vurige liefdestralen niet bemerkt, die zij elkander toestuurden?

JAN.
Zoo nauw heb ik dat niet nagezien.

MINA,

misnoegd.

O! vader, gij zult altijd Jan Kregels blijven!

JAN,

opstaande.

Luister, Mina. morgen ga ik naar de beurs. onvermijdelijk moet ik aldaar mijnheer Decort aantreffen en ik zal eens hooren of wij de zaak wel zoo ernstig dienen op te nemen, als gij het vreest.

MINA.
En dit zijn al de maatregelen die gij nemen zult?

JAN.
Voor het oogenblik...

MINA.
En Adela?

JAN.
Adela... Die zullen wij verzoeken eenigen tijd op bare kamer te blijven, zich hier onder ons niet te vertoonen. Wij laten de indrukken hunner ontmoeting verkoelen, en vernemen intusschen, van haar of van hem, hoe het komt dat zij elkander kennen, en op welken voet hunne betrekkingen staan.

MINA.
Dit middel is onvoldoende. Zij moeten elkander niet wederzien.

JAN.
Ha! Drommels! Dat kunnen wij moeilijk beletten, kind.

MINA.
Wij danken Adela af.

JAN.
Hoe! gij zoudt...

MINA.
Kan ik dien hinderpaal aan mijn geluk, aan mijne toekomst hier lijden?

JAN.
Afdanken!... Neen. neen, Mina, al wat gij wilt, uitgenomen dat! Adela is ouderloos en arm; ik, haar oom, ik mag, ik wil haar niet verlaten!

MINA.

Hetgeen zeggen wil dat gij haar welzijn boven dat uwer dochter stelt!

JAN.

Gij weet wel dat het tegenovergestelde waarheid is... Neen, Mina, spreek mij niet meer van het meisje weg te zenden... Daarin zal ik nooit toestemmen.

MINA.

Dan zal ik de plaats voor haar ruimen, vader. Ik voel wel dat ik met haar niet onder hetzelfde dak kan wonen.

JAN.

Dit is enkel eene bedreiging, Mina... Gij zoudt uwen ouden vader ontvluchten, en bij vreemden een bestaan zoeken!

MINA.

Eene van ons beide, zij of ik, moet vertrekken. Waarom zoekt gij niet haar als winkeldochter, bij eenen kleinhandelaar, bij een uwer kennissen, te plaatsen? Gij hebt immers middelen genoeg bij de hand, om haar een behoorlijk bestaan te verschaffen.

JAN.

Dat kon lukken, kind. Maar ik heb nog zoo weinig betrekkingen, en vroeger bad ik niet veel vrienden... Daarbij de winkeliers met welke ik handel drijf, doen hunne zaken zelven of hebben hunne bedienden... Indien ik daarover met den heer Decort sprak...

MINA,

ongeduldig.

Dat juist mag niet zijn! Mijnheer Decort mag niet weten waar Adela zich bevindt!

JAN.

Gij hebt gelijk. Mina... Ja, dat was slecht gezocht... Ha! ik heb het gevonden!

MINA.

Ik ben nieuwsgierig om uwe vinding te hooren.

JAN.

Indien wij voor haar een klein winkelken openden, en haar daarvan het bestuur lieten?

MINA.

Ik heb u nooit zoo edelmoedig gekend, vader. Doch uw gedacht kon goed zijn.

JAN.

Het is overheerlijk, kind. Wij huren haar een zeer eenvoudig huisje, in eene der volkswijken van de stad; geven haar wat winkelgerief, en eenige, zelfs beschadigde, koopwaren; die kan ik mij zeer voordeelig aanschaffen... Zij verkoopt zoo wat van alles: Aardappelen, holleblokken, busseltjes brandhout, zeep, rijst, koffie.... en weldra vindt zij een onafhankelijk bestaan en hoeven wij ons om haar niet meer te bekreunen.

MINA.

Het voornaamste is dat zij de gelegenheid niet meer vinde met mijnheer Decort in aanraking te komen.

JAN.

Daarvoor zal ik zorgen, kind. Wij plaatsen haar ver van hier, en maken haar winkeltje zoo klein dat mijnheer Decort. noch zijn vertegenwoordiger, er ooit aan denken zullen haar te bezoeken.

MINA.

Maar waar blijft zij dan?... Gij hebt toch niet vergeten haar te doen roepen, vader?

JAN.

Neen, neen. Ik heb Tist gelast haar te zeggen.... Ha! Daar is zij!

Tweede Tooneel.

DE VORIGEN, ADELA, neêrslachtig.

MINA.
Nader, mejuffer,

(Adela nadert eenige stappen en blijft stilzwijgend in het midden van het tooneel.)

en antwoord zonder omwegen op de vragen die ik u doen wil.

(Adela blijft staan zonder spreken.)

Weet gij wel dat uw gedrag tegenover mij met den naam van ondankbaarheid zou kunnen bestempeld worden?

ADELA.
Ondankbaarheid!

MINA.
Hoe zou ik het anders noemen? Gij wist in tegenwoordigheid te zijn van mijnen aanstaanden echtgenoot, en gij liet eene ontroering blijken die hem, die ons allen hevig getroffen heeft. Dat was voor het minst onbetamelijk.

ADELA.
Ik was ver van te denken dat ik hier Ernest ontmoeten zou.

MINA.
Ernest! Gij gaat wel gemeenzaam met hem om! Gij hadt mij niet gezegd dat gij met hem bevriend waart.

ADELA.
Daaraan kon ik niet denken, mejuffer Mina, en ik vertrouw dat gij mij het recht zult laten wedervaren, dat ik die ontmoeting noch voorzien, noch gezocht heb.

MINA.
Maar... gij kent hem.

ADELA.
Wij waren speelgenooten; tien jaar is het geleden sedert ik hem de laatste maal zag.

JAN,

ter zijde.

De pimpelmees! En ik die niet veronderstelde...

MINA.
En na tien jaar, werkt zijn wederzien zoo krachtig op u, dat het u bijna het bewustzijn ontnam!

ADELA.

Men kan de gewaarwordingen zijns harten niet gebieden.

MINA.

Gij wist dat de heer Decort mijn verloofde is, en hadt u moeten bedwingen.

ADELA.

Ik wist, mejuffer Mina, dat ge mij aan uwen verloofde gingt voorstellen, doch ik kon niet weten dat die man Ernest was.

MINA,

ter zijde.

Ernest! altijd Ernest!

(Luid.)

Maar

thans moet gij verstaan, mejuffer, dat gij mijn huwelijk hinder zoudt kunnen toebrengen...

ADELA.
O! wees gerust, mejuffer Mina; ik zal mij niet meer aan de blikken vertoonen van hem, die u weldra huwen moet... Ik wensch hem nooit meer terug te zien!

(Ongemerkt wischt zij een traan uit haar oog.)

JAN.
Dat is braaf, nicht.

MINA.
Ik ook, mejuffer, wensch die ontmoeting onmogelijk le maken; daartoe heb ik met vader maatregelen beraamd...

JAN.
Die zeer voordeelig voor u zijn, meisje.

ADELA.
Ik dank u vooraf, mejuffer, over de belangstelling die ge mij alweder betoonen wilt.

MINA.
Belangstelling mag het wel heeten. Vader gaat zich voor u aanzienlijke uitgaven getroosten.

ADELA.
Oom, ik verlang niet...

JAN.
Het is beslist, meisje. Ik ga u, wat verder in de stad, een fraai winkeltje openen, waar gij als meesteres zult zetelen, en, willen de zaken mede, dan kunt gij rijkelijk uw brood winnen, en mij later terug betalen wat ik voor u zal verschoten hebben.

ADELA.
Dus... moet ik alweder weg... verder in de stad...

MINA.
Voor gezelschapsjuffer zijt gij niet geschikt, dat ondervindt gij, zoowel als ik...

ADELA.
Maar... mejuffer Mina, aangezien ik mij verbind voortaan, omzichtiger te zijn; het gezelschap te vluchten van hem...

MINA.
Onvoorziene ontmoetingen konden nog plaats hebben.

ADELA.
Ik ben onervaren, in alles wat den handel betreft; hoe zal ik mij in eenen winkel voorthelpen?

MINA.
Wij zullen u de noodige inlichtingen geven.

ADELA.
Ik heb geene ondervinding...

MINA.
Mejuffer, ik denk niet dat gij voornemens zijt ons uwen wil op te dringen... en ik vind u weinig erkentelijk voor onze goede inzichten.

JAN,

stil tot Mina.

Wees zacht en bedaard, kind.

ADELA,

het hoofd bukkende. Ik zal gehoorzamen, mejuffer Mina.

MINA.

Zoo is het wel! Vergeet niet, mejuffer, dat mijn vader zich nooit in zijn leven, jegens wien het ook zij, zoo edelmoedig heeft gedragen, als jegens u.

ADELA.

O! hij is wel goed!...

JAN.

Nu, het is eene afgedane zaak. Ik ga dadelijk op den zoek naar een huisje, in eene gemeene wijk der stad; daar zijn de beste zaken te doen, en het meeste geld te winnen, nicht. Gij zult u weldra aan de lompe manieren en aan de ruwe taal van het straatjesvolk gewennen, dat weet ik bij ondervinding...

ADELA.

Ik zal mijn best doen, oom.

(Ter zijde.)

O! waarom moet ik blijven leven!

JAN.

En dan, wanneer uw winkeltje zoo bloeiend vooruit gaat, zult gij eens zien hoevele kansen er zich zullen aanbieden; gij zult enkel de hand uit te reiken hebben, wanneer gij zult willen trouwen.

ADELA.

Trouwen! Ik zal nooit trouwen!

JAN.

Zweer daar niet op, meisje, zweer daar niet op...

MINA.

Ga, vader, en blijf niet lang afwezig.

JAN.

Ik ga, en hoop met goede tijdingen naar huis te keeren.

(Af, langs de deur links.)

Derde Tooneel.

MINA. ADELA.

MINA.
Nu hoeft gij uwe pakken en doozen niet los te maken; dat zal werk gespaard zijn voor uwe verplaatsing.

ADELA.
Denkt gij mij zoo spoedig weg te zenden, mejuffer Mina?

MINA.
Zoodra vader een huisje voor u heeft gevonden. Het zal weinig werk vorderen om dat van koopwaren te voorzien, en wij hebben hier nog eenig gerief uit onzen vroegeren winkel.

ADELA.
Ik zal niets aanraken.

Vierde Tooneel.

DE VORIGEN, TIST.

TIST,

langs het midden.

Baas, ik kom... Ha! Verschooning, mejuffers... ik dacht den baas hier te vinden, om...

MINA.

Mijn vader is uit. Wat u betreft, gij moogt uwe rekening opmaken, en hem die, bij zijne terugkomst, laten nazien. Gij zijt niet meer in onzen dienst.

TIST.

En denken dat ik juist kwam om mijnen dienst op te zeggen! Gij zijt mij voor, mejuffer Mina.

MINA.

Hebt ge mij verstaan? Toef niet lang; heden nog kunt gij vertrekken.

TIST.

O! alles is lang gereed, mejuffer.

MINA,

ter zijde.

Op die wijze zal ons huis ten volle gezuiverd zijn.

(Luid.)

Kom, mejuffer Adela. Ik wil u helpen de noodige toebereidselen maken tot uwe verhuizing.

TIST,

ter zijde.

Ha! ba!

ADELA.

Gij zijt wel goed, mejuffer Mina.

(Beiden rechts af.)

Vijfde Tooneel.

TIST,

alleen.

Daar! De toebereidselen tot hare verhuizing. Zij heeft dus reeds haren tijd gehad, de gezelschapsjuffer. Arm meisje! Ik heb het wel gedacht.

(Kwaad.)

O! zie, moest ik mijne woede gehoor geven, ik schreeuwde op de daken, welke schelmerij hier ten baren nadeele gepleegd wordt! Maar ik moet voorzichtig zijn, anders steekt men mij in het gevang, en dan ware baas Kregels ontslagen van den eenigen getuige zijner schurkerij. Dat geheim brandt mij op het hart; aan wien toch zou ik het kunnen mededeelen, alvorens van hier te vertrekken? Dat zou mijne wraak wezen, en het zou mij bliksems verlichten ook!

Zesde Tooneel.

DE VORIGE, DECORT.

DECORT.

Ik kan het niet uithouden... Ha! Tist, weet gij hoe het gaat met mejuffer Adela?

TIST.
De gezelschapsjuffer? Het is er al mede gedaan!

DECORT.
Wat wilt gij zeggen, Tist?

TIST.
Dat zij al aan de deur is, mijnheer Decort.

DECORT.
Is het mogelijk! Men zou haar durven zoo wreed behandelen!

TIST.
Mejuffer Mina durft alles, mijnheer Decort; mij ook heeft zij daar den weg naar de straat gewezen... Ofschoon ik toch voornemens was dien te nemen...

DECORT.
Maar... Adela... Waar is zij?

TIST.
Die zal naar alle waarschijnlijkheid op hare kamer zijn, want ik heb mejuffer Mina hooren zeggen: Kom, ik zal u helpen de toebereidselen maken voor uwe verhuizing!

DECORT.
De gevoellooze!

TIST.
Gevoelloos!... Zoo gij wist hoever de vader de gevoelloosheid ten haren opzichte drijven durft.

DECORT.
Gij schijnt haar genegen, Tist... Ik dank u...

TIST.
Ja, ik ben haar genegen, omdat het meisje ongelukkig is, omdat men haar te kort doet, haar besteelt!

DECORT.
Gij overdrijft, Tist. In alle geval is mijnheer Kregels een eerlijk man.

TIST.
Ja... Van die eerlijke mannen, die men achterde grendels zet!

DECORT.
Zwijg, ongelukkige! Uwe misnoegdheid, maakt u onvoorzichtig!

TIST.
Wat kan het mij schelen, dat ik onvoorzichtig ben! Mijnheer Decort, u neem ik voor een volmaakt eerlijk man... maar Jan Kregels is dit niet...

DECORT.

Nogtans...

Tist,

geheimzinnig.

Jan Kregels is een geslepen schelm, die de dochter zijns broeders zal laten gebrek lijden, terwijl hij verplicht is haar eene fortuin te bestellen!

Decort.

Wat durft gij beweeren!

Tist,

even.

Ik, doch ik alleen, ben getuige geweest van hetgeen tusschen de twee broeders, vóór het vertrek van den eenen, heeft plaats gehad.

Decort.

En...

TIST,

even.

De zeekapitein heeft aan Jan Kregels, aan zijnen broeder, eene som toevertrouwd van zestig duizend frank.

DECORT.
Zestig duizend frank!

TIST.
Die Jan Kregels zich verbonden heeft aan hem of aan zijne dochter terug te betalen...

DECORT.
O!...

TIST.
Die som heeft hij in zijnen handel gestoken en...

DECORT.
Ik begrijp... maar dat is een diefstal!

TIST.
Weet ik het niet, mijnheer Decort!

DECORT.
Maar gij moet daarvan kennis geven aan het gerecht, den bedrieger doen straffen...

TIST.
En zoo ik zelf voor valsche beschuldiging gestraft werd, mijnheer Decort?

DECORT.
't Is waar, gij hebt niemand om uw gezegde te bevestigen.

TIST.
En ik ben slechts een dienstknecht, mijnheer Decort... Een dienstknecht die van zijne bezigheid alhier ontslagen is...

DECORT.
Men zou veronderstellen dat gij uit wraaklust handelt... Gij hebt gelijk... Doch ik, Tist, ik geloof u, want ik ken uwe rechtzinnige inborst... Ha! Kregels! Kregels! Gij zijt een ellendige, lage schurk, en uw misdrijf zal niet ongestraft blijven!

TIST.
Dat zeg ik ook, mijnheer Decort. De Hemel is rechtvaardig en zulke daden kan hij niet ongestraft laten.

(Ter zijde.)

Ik gevoel mij wel tien kilos verlicht.

DECORT.

Op zulke wijze wordt dus het rampzalig meisje, door hare bloedverwanten behandeld! O! Adela, ik heb mij in tijds op uwen weg bevonden om u te wreken!

TIST.

Indien ik u verzoeken mocht, mijnheer Decort, niet voort te vertellen wat ik u daar gezegd heb...

DECORT.

Wees gerust, jongen, dit geheim zweer ik u te zullen bewaren tot dat zich eene gunstige gelegenheid aanbiedt om er gebruik van te maken, zonder u aan gevaar bloot te stellen.

TIST.
Zoo versta ik het, mijnheer Decort, ofschoon indien het zijn moet...

DECORT.
Neen, neen, voor het oogenblik moeten wij zwijgen. Doch uwe veropenbaring, Tist, is voor mij van het grootste belang, daar zij mij personen doet kennen, aan welke ik mij bijna, door onverbreekbare banden, had vereenigd...

TIST,

ter zijde.

Proficiat! mejuffer Mina!

DECORT.
Thans weet ik wat mij tegenover die lieden te doen staat. Gij, Tist, bekommer u niet over het verliezen uwer plaats.

TIST.
Ik ga op den zoek naar eene andere.

DECORT.
't Is onnoodig; ik neem u in mijnen dienst...

TIST.
O! mijnheer Decort... Wat maakt gij mij gelukkig!...

DECORT.
Ik ben u dat ruimschoots verschuldigd, Tist. Ik zal zorgen dat ge bij mij te vreden zijt.

TIST.
Te vreden! Wel ik verwissel mijn lot niet meer met dat van den burgemeester!

DECORT.
Bewijs mij nu nog een dienst, Tist...

TIST.
Twintig, vijftig, honderd, mijnheer Decort.

DECORT.
Tracht dat ik een gesprek kunne hebben met mejuffer Adela.

TIST.
Hier?

DECORT.
Waar anders? Het is noodzakelijk, dringend...

TIST.

O! zoo het mij gelukt haar alleen te vinden, zal zij komen. De gelegenheid is zooveel te schooner, daar Jan Kregels niet te huis is.

DECORT.

Verlies in dat geval geenen tijd, en denk dat ik met ongeduld wacht.

TIST.

Ik ga, mijnheer Decort. Daarna ga ik een fijn wandelingsken langs het water doen, want voor deze lieden hier, steek ik geene hand meer uit!

(Af.)

Zevende Tooneel.

DECORT,

alleen.

Hoe men zich in de menschen bedriegen kan. Ik wist dat Kregels geldgierig, vrekkig was,

doch nooit had ik hein als oneerlijk durven verdenken. Zestig duizend frank! En die som ontsteelt hij aan de dochter zijns broeders, aan het meisje dat zoo diep rampzalig is. Het geld is dus wel machtig, daar het tot zulke gruweldaden kan leiden, daar het den mensch kan doen besluiten eene treurende wees tot armoede te doemen en haar ongelukkig te maken! Neen, Kregels, neen, dat had ik niet van u verwacht! Arme Adela! Wat zou er van u geworden zijn, hadde de Voorzienigheid onze ontmoeting niet beslist! Maar thans ben ik hier, om de helsche plannen van het ellendige koppel te verijdelen; thans ben ik hier om de ongelukkige uit de klauwen dier geldduivels te redden!

Achtste Tooneel.

De Vorige, ADELA.

Adela.
Oom... Ha! mijnheer...

Decort.
Blijf, Adela, o! blijf!

Adela.
De dienstbode zegde mij dat mijn oom te huis was gekomen, en mij verlangde te zien.

Decort.
Ik had hem niet gelast te liegen... doch ik ben verrukt, mejuffer, de gelegenheid gevonden te hebben, u onder vier oogen te spreken.

Adela.
Ik mag u niet aanhooren, mijnheer... Ik heb beloofd uwe tegenwoordigheid te vluchten... O! laat mij gaan...

Decort.
Hecht geen prijs aan eene belofte, die men u wellicht met geweld ontrukt heeft.

Adela.
Gij bedriegt u, mijnheer.

Decort.
Dus zou het uit... afkeer tot mij zijn?

Adela.
Afkeer! O! neen, neen! Doch ik weet te wel wat de plicht mij oplegt, mijnheer. Gij zijt de verloofde mijner nicht...

Decort.
Ik!...

ADELA.

Het is in die hoedanigheid, dat men u aan mij voorstelde, mijnheer.

DECORT.

Men heeft u bedrogen, Adela. Niets verbindt

mij aan de familie Kregels, en nooit, dat zweer ik u, zal ik de echtgenoot worden eener vrouw die ik veracht.

ADELA.
Hemel!... Wat zegt gij? Mejuffer Mina zou...

DECORT.
Zij is een ongevoelig, wreed schepsel, Adela, en haarvader is een ellendige! Met beiden breek ik heden alle betrekkingen af.

ADELA.
O! mijnheer, dat het niet oin mijnentwille zij!

DECORT.
Verontrust u niet, Adela, en bekommer u niet om die lieden. Verheug u weleer, want uw lijden is ten einde.

ADELA.
De dood alleen, mijnheer, is in staat daar een einde aan te stellen.

DECORT.
Neen, neen, Adela. Er bestaat een ander uitzicht... En waarom zou ik het u langer verbergen... Waarom zou ik langer de uitdrukking van een gevoel, dat nu reeds tien jaar mijne ziel bestormt, in mijn binnenste opgesloten houden! Adela, ik bemin u!

ADELA.
O! zwijg, zwijg!

DECORT.
Toen wij kinderen waren, Adela, noemdet gij mij eenvoudig Ernest, en die naam klonk zoo zoetluidend in uwen mond. Herinnert gij u onze vroegere spelen nog, Adela?

ADELA.
Zou ik die kunnen vergeten! Zij hadden plaats gedurende de zaligste jaren mijns levens; mijne moeder en mijn vader waren nog bij mij. O! toen was ik wel gelukkig!

DECORT.
En die andere speelgenoote, mijne zuster?

ADELA.
Valentina! O! ja, ik zie haar nog voor mij met dat altijddurend glimlachje op de lippen. O! zij was wel goed! Maar waarom mij over die zoete tijden gesproken, mijnheer!...

DECORT.
Waarom ik u daarover spreek, Adela? omdat Valentina u met open armen verwacht; ik heb haar verhaald hoe gij hier lijden moet, want, ik herhaal het u, ik heb uwe smart geraden, Adela, en zij, de goede vrou-w, zij snakt naar uwe komst, zij wenscht u te ontvangen, niet als eene ondergeschikte, niet als eene bediende, maar als eene vriendin, als eene zuster! Kom, Adela,

kom bij haar inwonen, tot dat het oogenblik gekomen zij dat ik u voor altijd de mijne mag noemen!

ADELA.

O! bekoor mij niet langer...

DECORT.

Zij is gehuwd, Adela, en heeft een gelukkig lot getroffen. O! zij is nog altijd even goed en vriendelijk als vroeger. Weiger niet meer, liefste, en denk dat ik u bemin, o! ja, ik bemin u meer dan ooit! Verscheur mij het hart niet door eene weigering... Zie, Adela, zie, ik smeek u geknield.

(Hij valt voor haar op de kniëen.)

Ontvlucht de lieden die u het leven zoo bitter maken, en enkel uw ongeluk kunnen bewerken!

ADELA,

aangedaan.

Ernest!

DECORT.

O! die naam, die naam zooals vroeger! *(Hij vat hare hand en drukt daarop een, zoen.)* Ik bemin u! Ik bemin u!

Negende Tooneel.

DE VORIGEN, MINA, bij de deur rechts.

MINA.

Groote God!

ADELA.

Wat doet gij! Wat doet gij!

DECORT,

rechtstaande. Ik bemin u!

MINA,

naderende

. Zoo, mejuffer! UW heimelijk streven is eindelijk, met den door u gewenschten uitslag bekroond!

ADELA.

Mejuffer Mina!

MINA.

Ik moest dat van u verwachten, na al het goed dat wij u hier hebben gedaan!...
Mijnheer Decort, ik kan u geen geluk wenschen over uw gedrag te mijnen opzichte.

DECORT.

Mejuffer, het staat u vrij mijne handelwijze, volgens uwe meening te beoordeelen,
doch ik ontzeg u het recht, uwe nicht te verdenken, veel minder te beschuldigen!

MINA.

Hier heeft mij niemand wetten te stellen, mijnheer!

DECORT.

Mijn gedrag kan evenmin door u besproken worden, mejuffer.

MINA.
Gij vergeet, mijnheer, dat gij ons, onder valsche beloften, te lang uwe bezoeken hebt doen dulden.

DECORT.
Niets, volstrekt niets, heb ik beloofd, mejuffer, en thans zeg ik u ronduit dat gij mijne bezoeken niet langer zult te dulden hebben. Van heden af word ik voor u een vreemdeling, en nooit zet ik nog den voet in uwe woning.

MINA.
Dit besluit kondet gij vroeger genomen hebben, mijnheer... En gij neemt het thans voorhaar, die wij uit medelijden van de straat hebben opgenomen, die zonder ons wellicht als bedelares, misschien erger nog, de hulp van vreemden had moeten inroepen!

ADELA.
Nicht!

DECORT.
Ongelukkige!

MINA.
Verdedig haar... Gij hebt gelijk, mijnheer. Zij is jong en niet leelijk; word haar een beschermer!

DECORT.
Ik gebied u te zwijgen!

MINA.
Daartoe hebt gij het recht niet, mijnheer. En gij, mejuffer, weet gij hoe men met lieden van uwe soort handelt?... Men werpt ze aan de deur!... Gij kunt op staanden voet vertrekken, zoo gij niet begeert dat ik u hier door de dienstboden doe wegjagen!

ADELA.
O! mijn God!

MINA.
Thans hebt gij een bestaan gevonden; gij kunt de minnares, de beschermelinge worden van mijnheer Decort, die zich wel wachten zal met eene meid, zonder vak noch dak, te trouwen!

ADELA.
O! zwijg, nicht, zwijg! Ik heb dien laster niet verdiend!

DECORT.
Gij zijt eene vrouw, en dank het den Hemel, want ik kan u geene rekenschap over uwe woorden vragen!

MINA.

Uwe rol is volmaakt, mijnheer. Daar stelt gij u aan als ridder der verdrukte schoone!...
Eene schoone, die u enkel hare bevalligheden als vergelding kan aanbieden!

ADELA.

Nicht, in 's Hemels naam, verwijt mij mijne armoede niet!

DECORT.
Zij heeft geene schatten, o! neen, maar haar hart is goud waard, mejuffer, terwijl het uwe een afgrond is van sluwheid en kwaadaardigheid!

MINA.
Wees dan gelukkig met haar hart, mijnheer; het mijne is u voor altijd gesloten!

(Af links.)

Tiende Tooneel.

DECORT, ADELA.

DECORT.
Kom, Adela, ween niet langer om de lasterende woorden dier meid, en toef niet meer mijn voorstel te aanvaarden. Ik zweer u, liefste, dat eer twee maanden verloopen zijn, gij door een huwelijk aan mij zult verbonden wezen.

ADELA.
O! Mina, Mina! Hoe grieft gij mij het hart! Hoe boosaardig zond zij mij hare tergende lasteringen toe.

DECORT.
Bij mijne zuster, Adela, zal uw beslaan tegen alle opspraak beveiligd blijven. Ja, Mejuffer Mina heeft het gezegd: Gij hebt eenen beschermer noodig, niet in de beteekenis die zij zich verstout heeft daaraan te geven... Welnu, Adela, die beschermer wil, moet ik voor u zijn!

Elfde Tooneel.

DE VORIGEN, ADOLF, TIST.

ADOLF.
Toch niet, die beschermer ben ik!

ADELA,
verbaasd. Die stem!... (Adolf bemerkende.) Vader!... Vader!... Mijn vader in leven!...

DECORT,

ter zijde.

Haar vader!
(*Tist nadert en spreekt hem in stilte, en met blijde gebaren.)*

ADOLF,

de armen openende.

Ja. kind, uw vader, dien God heeft willen redden, om u uit de handen uwer verdrukkers te verlossen! Op mijn hart, Adela!

ADELA,

in zijne armen snellende.

O! mijn vader!

TIST,

tot Decort.

't Zal hier gaan spooken!

ADELA.
Gij leeft, vader, gij leeft!

ADOLF.

Men had hier de mare mijner dood verspreid, niet waar, kind?... Ik weet alles; die jongen

(Op Tist wijzende.)

heeft mij alles verhaald. Het gedrag mijns broeders, ten uwen opzichte, is mij bekend... Ha! broèr, wij zullen thans te samen afrekenen, en wee u! wee u!

ADELA.

O! ik vergeet wat ik geleden heb, vader, nu ik u mag omhelzen, nu ik u ongehinderd terugvind. Maar zeg mij toch, vader, door welk wonder...

ADOLF.

Ik hier op vasten grond sta? Dat is eene geheele geschiedenis, kind, die ik u later verhalen zal. Verneem thans enkel dat mijne manschap tot oproer was overgegaan en, onder de leiding en de opstokingen van eenen Spaanschen matroos, op mijn leven en op de koopwaren, die ik in lading nad, uit was. Een bloedig gevecht greep plaats aan boord. Als wilde dieren, vochten de ongelukkigen tegen den stuurman, den kok en mij; die twee mannen waren mij getrouw gebleven; wij stonden gedrieën tegen acht vijanden, doch wij waren kalm en overlegden goed onze slagen; de gewonden vielen, als de hagel, op het dek neder, en het vloeken en kermen hoorde men boven het gekletter der bijlen en andere wapens. Moordend, afschuwelijk werd de strijd, wanneer ik gelukkig er een einde aan stelde, door den kop te klieven van den aanvoerder der oproerlingen!

ADELA.

O! vader!

ADOLF.

Het gevaar was dus van ons afgeweerd, want de overblijvende onderwierpen zich en smeekten om genade. Thans zijn zij in de handen van het gerecht, en gedwee, met berouw over hunne ellendige handelwijze, wachten zij hun vonnis af.

ADELA.

Maar waarop berustte dan de tijding van uwe schipbreuk, vader?

ADOLF.

Ha! ziehier. Nauwelijks was het gevecht ten einde of de lucht betrok in eens; de zee werd onstuimig en door de lucht schoten kwaadvoorspellende bliksemschichten; het was alsof de Hemel de oproerlingen wilde straffen, over hun snood gedrag. En inderdaad, zij hadden het schip zoodanig beschadigd, de masten afgekapt en de zeilen over boord geworpen, dat wij niet in staat

waren ons tegen den storm te beschutten. Ons schip werd verbrijzeld, en alles wat er in geborgen was, werd door de woedende baren verslonden!

ADELA.

O! 't is ijselijk!

ADOLF.

Gelukkig geraakten wij allen in de booten weg; wij dreven een paar dagen op Gods genade, tot dat wij eindelijk op een klein eiland te recht kwamen. Er was voorraad genoeg gered om ons eenige weken in het leven te houden. Dit was nog niet verbruikt toen wij van eene Engelsche brik werden opgemerkt, en met goedheid door den kapitein werpen ingescheept. En thans ben ik hier bij u, kind, als een straffende arm, om de misdadigen naar waarde te behandelen!

TIST,

tot Decort

Gij hoort het!

DECORT,

tot Tist.

Zwijg!

ADOLF,

tot Decort.

Gij ziet, mijnheer, dat mijne dochter thans onder de bescherming haars vaders staat.

DECORT.

Geloof, mijnheer Kregels...

ADOLF,

tot Adela.

Wie is die heer?

ADELA.

Een edelmoedig hart, vader. Eene oude kennis van ons, de eenige die mij in mijne verlatenheid, bijstand bood, en mij van de ellende wilde bevrijden.

ADOLF.

Ha! mijnheer is eene oude kennis?

DECORT.

Wij waren vroeger buren, mijnheer. Herinnert gij u den koopman Decort niet meer? Ik ben zijn zoon, en ik zou mij den gelukkigsten der menschen achten, mocht ik uwe dochter mijne vrouw noemen!

ADOLF,

tot Adela.

Mijnheer bood u zijne hand?

ADELA.

Ja, vader, en aan zijne oprechtheid twijfelde ik niet, doch ik mocht niet aanvaarden, omdat...

DECORT.

O! mejuffer...

ADOLF,

hem de hand reikende.

Mijnheer Decort, uw vader was een rechtzinnig en eerlijk man, gij ook moet zulks wezen. Ik dank u in naam mijner dochter, die gij zonder den minsten bruidschat, wildet huwen; want zij bezat niets, hoegenaamd niets, niet waar, mijnheer?

DECORT.

O! zij hoefde niets te bezitten, mijnheer; mijne fortuin, die nog dagelijks aangroeit, was meer dan

toereikend om ons een allergelukkigst beslaan te verschaffen!

ADOLF.

Gij zijt een brave jongen, en wij zullen later over uwe vraag beslissen. Arme Adela! Wat hebt gij uwen vader al dikwijls moeten beschuldigen, u zonder eenige hulp te hebben achtergelaten!

TIST,

ter zijde.

Zonder eenige hulp! Hm! hm!

ADELA.

Spreek zoo niet, vader; nooit is dergelijk gedacht bij mij ontstaan. Ik betreurde enkel uw verlies, dat nog vergroot werd door dat mijner tante.

ADOLF.

Arme vrouw! Ook dat ongeluk is mij niet onbekend.

Twaalfde Tooneel.

DE VORIGEN, JAN, MINA.

JAN,

tot Mina, bij het optreden.

Ja, ja, meisje, gij hebt gelijk, volkomen gelijk, het is ongeoorloofd!

(Tot Adela.)

Nicht, gij hebt het bevel mijner dochter begrepen, niet waar? Gij kunt dadelijk mijn huis verlaten!

ADOLF,

tot hem tredende.

Vergeet gij niets, broêr Jan?

MINA.

Mijn oom!

JAN,

achteruit deinzende.

Neen!... neen!... Gij wilt mij schrik aanjagen!... Staak dit gekscheren!...

ADOLF.
Herkent ge mij dan niet meer?

JAN.
Het is onmogelijk!... Mijn broeder is dood!

ADOLF.
Neen, rampzalige! Hij is niet dood; hij komt u rekenschap vragen over uwe daden!

JAN.
Adolf!... mijn broeder!...

ADOLF.
Geef aan mijne dochter de zestig duizend frank mede, die gij haar ontstolen hebt.

MINA. ***en*** **ADELA,**
Zestig duizend frank!

TIST,

ter zijde.

Ik heb het voorzegd, en het valt uit!

JAN.
Broêr...

ADOLF.
En vooral, verachtelijke schavuit, noem mij geen broeder meer; ik wil uit uwen mond dien naam niet meer hooren!

MINA.
Hoe! vader, eene oneerlijke daad!

ADOLF.
Moel ik mijne vraag herhalen. of wenscht gij dat ik u bij het gerecht als dief aanklage?

JAN.
O! Adolf, doe dat niet, heb medelijden met uwen ongelukkigen broeder, die verblind was door de geldzucht!...

ADOLF.
Hebt gij medelijden gehad met dit ongelukkig kind, met mijne Adela, die gij tot den bedelstaf wildet veroordeelen?

ADELA.
Vader, vergeet het verleden!

JAN.
Zie, broêr, ik beken dat ik misdadig gehandeld heb, en uwe gramschap verdien, doch ik beroep mij op uw goed hart, verleen mij veertien dagen tijd om u te voldoen.

ADOLF.
Geen uur!

JAN.
Weet, Adolf, dat ik dat geld niet beschikbaar beb, ik heb veel, zeer veel koffie gekocht, en er is eene merkelijke daling op die waar. Moest ik nu verkoopen ik ware in den grond.

ADOLF.
Wat raakt mij dat!

JAN.
Ik ben immers al ongelukkig genoeg, Adolf. Ik zal wederom den kleinhandel moeten hernemen.

ADOLF.
Gij hadt dien niet moeten verlaten!

JAN.
Ik weet het, doch nu is het immers te laat! Binnen weinige dagen moet de prijs van den koffie onvermijdelijk klimmen; mijnheer Decort heeft het mij verzekerd... Ach! broêr, zie, ik smeek u geknield, maak mij en mijn kind niet ongelukkig!

(Hij knielt.)

ADOLF.
Meêdoogenlooze zielen! Verdient gij uw ongeluk niet?

ADELA.

Vader, verleen geen gehoor aan uwe gegronde verbolgenheid; uwe dochter is heden in uw bijzijn zoo gelukkig! Maak haar thans, door eene voortdurende weigering, niet treurig, vader. Schenk uwen broeder de veertien dagen uitstel, en spreek dat leelijke woord ‘gerecht’ niet meer uit.

Decort.

Mijnheer, gij ziet zijn berouw... Het is gemeend; aanhoor de bede uwer dochter.

MINA.
Oom, heb medelijden...

TIST,

ter zijde.

Ware ik in zijne plaats, ik zou u medelijden...

ADOLF,

tot Adela en Decort

. De slem van u, jonge lieden, wil ik, ofschoon met tegenzin, aanhooren.

(Tot Jan.)

Binnen veertien dagen, geen dag later, kom ik terug om het geld te ontvangen.

(Met verachting.)

Daarna ken ik u niet meer!

JAN,

opstaande.

O! dank, dank! Ik zal voortaan met nieuwen moed werken, en eerlijk man worden en blijven!

ADOLF.
Loop naar den duivel, ik stoor mij niet verder aan u!

(Tot Decort.)

Thans, mijnheer, is mijne dochter niet meer zonder bruidschat.

DECORT.
Gij laat mij dus hopen, mijnheer?

ADOLF.
Beter dan dat, vriend. Gij zijt harer waardig; ik schenk ze u als bruid.

DECORT.
O! mijnheer, gij vervult mijne vurigste wenschen! Adela, gij hebt het gehoord?

ADELA.
Ernest, ik ben even gelukkig als gij!

MINA,

ter zijde.

Wat vernedering!

Tist,

bij Jan tredende.

Baas Kregels, de Hemel is rechtvaardig, maarten uwen opzichte, is hij nog niet rechtvaardig genoeg!

EINDE.